

**Free Press
Unlimited
jaarverslag
2013
ons werk**

People deserve to know

**prograa
verslag**

mma

➤ Voorwoord	05
➤ Kengetallen	08
➤ Inleiding	13
➤ Geografische spreiding resultaatgebieden	16
➤ Resultaatgebied 1	18
➤ Case study I: WaDaDa, iedereen een jeugdjournaal	20
➤ Case study II: Truth Booth project in Afghanistan	22
➤ Resultaatgebied 2	24
➤ Case study III: Community radio in Oost Congo	26
➤ Resultaatgebied 3	28
➤ Case study IV: Community radio Bangladesh	30
➤ Resultaatgebied 4	32
➤ Resultaatgebied 5	34
➤ Case study V: Radio Dabanga	36
➤ Case study VI: Journalistiek in Syrië	38
➤ Resultaatgebied 6	40
➤ Case study VII: StoryMaker app	42
➤ Case study VIII: Onderzoeksjournalistiek in Mexico	44

“Een ieder heeft recht op vrijheid van mening en meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid om zonder inmenging een mening te koesteren en om door alle middelen en ongeacht grenzen inlichtingen en denkbeelden op te sporen, te ontvangen en door te geven.”

Artikel 19 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (1948)

Voorwoord

De urgentie van persvrijheid

We kunnen constateren dat het internationaal vermogen om met diplomatieke middelen in te grijpen in een crisissituatie helaas is afgenomen. Juist in deze crisissituaties is informatie van levensbelang. Free Press Unlimited heeft zich in 2013 dan ook opnieuw sterk gemaakt om informatiestromen op gang te houden door ondersteuning van initiatieven op het gebied van onafhankelijke nieuwsvoorziening.

Terugblikkend op 2013 is het duidelijk dat mondiaal veel media in de knel zitten, de onderdrukking van onafhankelijk nieuws is overal zichtbaar. Wereldwijd zijn mensen die betrouwbare informatie verspreiden het doelwit van regering en militieën. We zien ons daarom meer dan ooit geconfronteerd met de uitdaging om de onbelemmerde toegang tot informatie als cruciaal element op de agenda te krijgen bij zowel ontwikkelingshulp als noodhulp.

De bevolking van Syrië beleefde in 2013 een crisis van ongekeerde omvang en de oplossing hiervan lijkt nog ver weg. In juni 2013 hebben we een grootschalige internationale coördinatie van media-initiatieven opgestart, waarbij alle betrokken organisaties die zich bezighouden met vrije pers samenwerken en hun expertise onderling uitwisselen. Dit biedt kansen voor een professionalisering van het Syrische medialandschap in 2014.

Een zorgelijke lange termijn tendens is dat internationaal gezien het aantal oorlogen weliswaar afneemt, maar dat tegelijkertijd het aantal vluchtelingen en slachtoffers per crisis toeneemt. Syrië is helaas een duidelijk voorbeeld van deze tendens, net als de schrijnende situatie in Darfur. Radio Dabanga is vrijwel het enige medium dat aandacht besteedt aan deze crisissituatie. Het belang van een medium als Radio Dabanga, dat in 2013 vijf jaar bestond, voor miljoenen mensen in Darfur en de rest van Soedan is daarom niet te onderschatten.

De urgentie van verbetering van persvrijheid vinden we ook in 2013 binnen de grenzen van de Europese Unie. Een gebrek aan kritische zelfreflectie en tolerantie is onder andere zichtbaar in Hongarije waar de persvrijheid in het geding is, of in Griekenland waar de publicatie van de IMF-lijst met belastingontduikers resulteerde in een proces tegen de betreffende journalist.

Nederland is een van de weinige landen waar een volwaardige persvrijheid bestaat, toch is het ook in ons land noodzakelijk om initiatieven te ontplooiën voor het garanderen van een echt veilige en onbelemmerde informatiestroom. In 2013 werd het klokkenluidersmeldpunt Publeaks.nl ontwikkeld, een website waarop iedereen veilig en anoniem documenten kan lekken naar de Nederlandse media, met als doel waardevolle informatie die verborgen dreigt te blijven toch te openbaren zonder dat het de aangevers schaadt. Het initiatief is bedoeld om klokkenluiders te beschermen, misstanden aan de kaak te stellen en onderzoeksjournalistiek te stimuleren en te ondersteunen. In 2013 zijn in verschillende toonaangevende media onthullende artikelen verschenen met [Publeaks](http://Publeaks.nl) als bronvermelding.

Het vertrouwen in de veiligheid van internet kreeg in 2013 een knauw door de onthulling van de omvangrijke dataverzameling door met name de Amerikaanse inlichtingendienst NSA. De westerse wereld staat in het teken van een strijd tegen onze angsten, in plaats van onze behoefte aan vrijheid van expressie en onbelemmerde toegang tot betrouwbare informatie. De noodzaak om uit het keurslijf van de veiligheidsdoctrine te stappen is een van de grootste uitdagingen die ons in 2013 gesteld is.

De kracht van Free Press Unlimited

In 2013 waren er gelukkig genoeg ook positieve initiatieven en verkenningen van nieuwe mogelijkheden te signaleren. We hebben dit jaar tijdens onze internationale partnerconferentie in Istanbul voor het eerst drie geldprijzen mogen uitreiken ter stimulering en ondersteuning van verandering. De jury had een moeilijke taak om te kiezen tussen een groot aantal gelijkwaardige moedige mediaprofessionals die stuk voor stuk geweldig goede resultaten boeken met hun projecten. Op bladzijde 16 van het managementverslag leest u de details over de Drivers of Change Awards.

Enkele positieve kernpunten van 2013 zijn verder de uitbreiding van het Kids News Network en de upgradering van de StoryMaker app, een belangrijke technische innovatie. Een achttal van onze projecten is in dit jaarverslag uitgelicht als case study. De volledige lijst van onze projecten is op aanvraag beschikbaar.

Free Press Unlimited steunt met raad en daad mensen die zelf een onafhankelijke pers aan het bouwen zijn. Ons doel is dat de lokale partners binnen afzienbare tijd de projecten zelfstandig overnemen. Dat is in essentie de toegevoegde waarde van onze tussenkomst. In sommige gebieden konden we in 2013 inderdaad afstand nemen, zoals in Moldavië, Kosovo, Georgië, Mali en Ghana. In andere gebieden nam de urgentie van interventie juist toe, zoals onder andere in Somalië, Pakistan, Egypte, de Centraal-Afrikaanse Republiek en Rusland.

Onze activiteiten variëren per jaar, maar de basis van ons handelen blijft onveranderlijk. Het kernpunt ligt in onze overtuiging dat alle mensen recht hebben op onafhankelijke informatie, op de vrijheid om betrouwbare informatie te verzamelen en te delen. Dit stelt hen in staat om gefundeerde keuzes in hun leven te kunnen maken, om uit conflicten te komen en inspraak te hebben in welke toekomst ze tegemoet gaan.

Overall ter wereld nemen onafhankelijke journalisten de taak op zich om hun publiek van hoogwaardige en betrouwbare informatie te voorzien. Ze geven verschillende minderheden een stem en zetten betwistbare beslissingen van de overheid in een kritische context. De pers heeft daarbij een hele grote verantwoordelijkheid voor het leveren van vakwerk. Niet zo maar informatie de wereld in slingeren, maar bronnen en feiten checken, gebeurtenissen onderzoeken.

Onafhankelijke informatie kan levens veranderen, kan het verschil maken tussen leven en dood, tussen een uitzichtloos bestaan of de toekomst in eigen handen nemen.

Free Press Unlimited is actief in meer dan veertig landen. Overal waar de deur naar kwaliteitsjournalistiek op een kier staat, zullen wij ons best doen om die opening te vergroten. Waar die opening er niet is willen we die helpen forceren.

Waar transitie in gang is willen we de professionaliteit, deskundigheid, diversiteit en participatie bevorderen. We willen lokale journalisten en media professionals de helpende hand bieden en hen helpen om hun publiek te bereiken. We ondersteunen wereldwijd de productie van relevante journalistieke verhalen over lokale leefsituaties. Onze ambitie, inzet en inventiviteit daarbij is onbegrensd.

Met dit jaarverslag geven we verantwoording over onze activiteiten in 2013. Wij willen onze partners, donoren en donateurs ontzettend bedanken voor hun bijdrage aan het mogelijk maken van onze projecten.

Leon Willems, *Director of Policy & Programmes*
Ruth Kronenburg, *Director of Operations*

FR
PR
UNI

**THE ONLY
INDEPENDENT
NEWS IN
DARFUR:**

**RADIO
DABANGA.**

Kengetallen 2013

Highlights

Totale inkomsten

€14.710.247

Programma kosten

€14.093.473

Operationele kosten

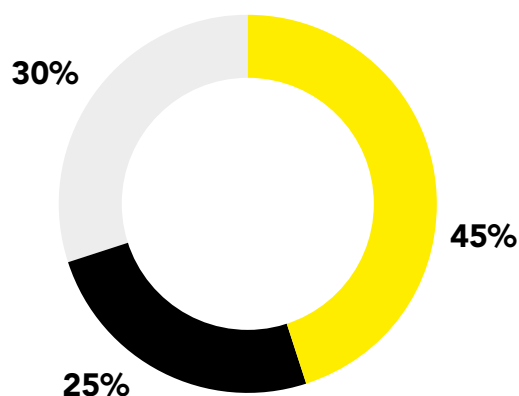
€195.441

Aantal werknemers

44,2 fte

😊 61% 😞 39%

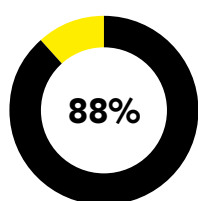
Persvrijheid monitor

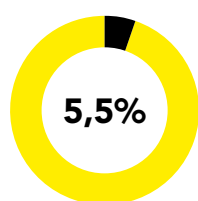
- Vrij / 88 landen
- Gedeeltelijk vrij / 59 landen
- Niet vrij / 48 landen

Bron: Freedom House

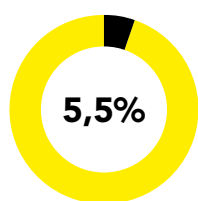
Onze inkomsten

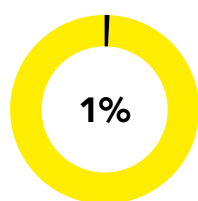
overheidssubsidies

eigen fondsenwerving

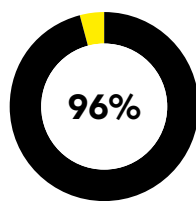

acties derden

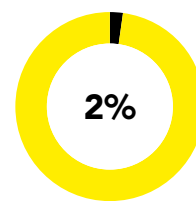

overige

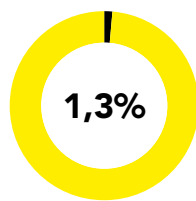
Onze uitgaves

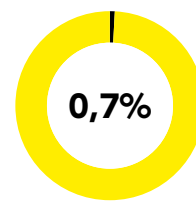
doelstelling

werving donatie

beheer & administratie

reserve

Ons werk

Aantal partners

76

Aantal projecten

78

Aantal regio's

8

Aantal landen

36

Resultaatgebieden

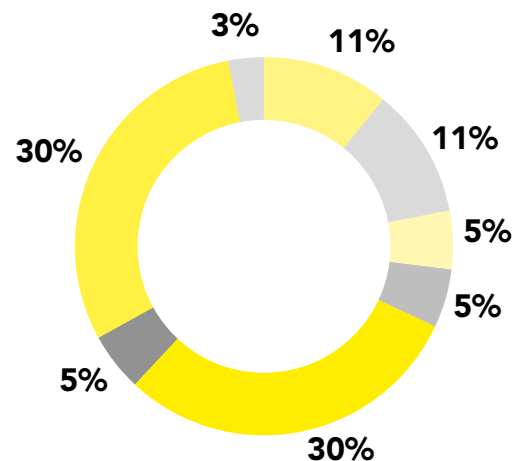
6

Resultaatgebieden

- 1 Toename van mediabetrokkenheid bij kwetsbare groepen
- 2 Versterkte media organisaties
- 3 Versterkte media-ondersteunende organisaties
- 4 Ondersteuning aan netwerken en platforms
- 5 Journalistieke initiatieven
- 6 Individuele journalisten en bloggers

Verspreiding per regio

Azië 11%
Kaukasus 11%
Centraal-Amerika 5%
Oost-Europa 5%
Midden-Oosten en Noord-Afrika 30%
Zuid-Amerika 5%
Sub-Sahara Afrika 30%
Overige 3%

NHCR Agency A19

**People
deserve to
know**

Inleiding

Free Press Unlimited richt zich in haar werk op zes belangrijke thema's, die we formuleren als zes concrete doelstellingen voor onze activiteiten. Dit levert een helder stramien op waarmee onze resultaten in kaart te brengen zijn. Onze initiatieven en samenwerkingen rangschikken we in zes resultaatgebieden. Deze indeling vormt de basis van het monitoringsprotocol dat we hanteren.

Ongeveer 60% van de activiteiten van Free Press Unlimited vindt plaats in het kader van het Medefinancieringsstelsel (MFS II) van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. Het huidige Medefinancieringsstelsel loopt van 2011 tot 2015. Verschillende maatschappelijke organisaties hebben coalities gevormd en werken samen aan gemeenschappelijke doelstellingen. Free Press Unlimited is onderdeel van vijf allianties.

We geven eerst een overzicht van deze vijf samenwerkingen, daarna volgt het verslag van onze projecten per resultaatgebied.

Vijf MFS-allianties: een overzicht

1. Press Freedom Consortium
2. People Unlimited 4.1
3. Freedom from Fear Alliance
4. Conn@ct.Now Alliance
5. Child Rights Alliance

1 Press Freedom Consortium

- **Partners:** Free Press Unlimited (hoofdaanvrager), Mensen met een Missie, European Journalism Centre, World Press Photo, European Partnership for Democracy.
- **Landen:** Bangladesh, Bolivia, Egypte, Filipijnen, Georgië, Indonesië, Kenia, Mexico, Pakistan, Zuid-Afrika en Zimbabwe.

De activiteiten van de alliantie richten zich op het versterken van lokale partnerorganisaties en journalisten, het bevorderen van goed bestuur en het opbouwen van een maatschappelijk middenveld. De alliantie traint of ondersteunt journalisten en medewerkers van mediaorganisaties en lokale ngo's. Ook biedt de alliantie financiële steun voor het waardevolle werk van deze partijen.

Het uitgangspunt van de alliantie is de overtuiging dat zowel media als maatschappelijke organisaties elk hun eigen rol hebben in de vorming van het publieke debat. De naleving en promotie van persvrijheid, mensenrechten, democratie en de rechtsstaat is voor beide partijen van belang. Daarnaast is te constateren dat nieuwe media, social media en innovatieve communicatietechnieken een steeds belangrijker rol in het proces van sociale verandering hebben. Press Freedom 2.0 wil deze twee terreinen bij elkaar brengen. Hierbij ligt een sterke focus op de vier kernwaarden van het beleid van MFS II: mensenrechten, democratisering, goed bestuur en onderwijs.

2 People Unlimited 4.1

- **Partners:** Hivos (hoofdaanvrager), Mama Cash, IUCN-NL, Free Press Unlimited.
- **Landen:** Free Press Unlimited doet mee aan het Expression & Engagement programma en heeft projecten opgezet in tien verschillende landen: Afghanistan, Democratische Republiek Congo, Iran, Kosovo, Moldavië, Oeganda, Somalië, Tadzjikistan, Zambia en Zimbabwe.

Uitgangspunt van dit programma is de overtuiging dat een dynamische en democratische maatschappij niet kan bestaan zonder onafhankelijke media, toegang tot onpartijdige informatie en culturele vrijheden voor haar burgers.

Doel van de alliantie is om actief betrokken burgers ruimte te bieden voor innovatieve en culturele, politieke en maatschappelijke uitlatingen welke direct van invloed zijn op hun leven. Het programma van de People Unlimited 4.1 alliantie richt zich op het verbeteren van de kwaliteit, diversiteit en toegang tot publieke informatie en culturele uitingen. De alliantie wil met nieuwe platformen en netwerken burgers de mogelijkheid geven om gebruik te maken van hun rechten, overheden en de private sector aan te spreken op hun prestaties en een constructieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van hun samenleving.

3 Freedom from Fear alliantie

- **Partners:** IKV Pax Christi (hoofdaanvrager), Free Press Unlimited, Amnesty International, Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict.
- **Landen:** Free Press Unlimited is actief in Armenië, Azerbeidzjan, Georgië en Irak.

Centraal in dit programma staat de overtuiging dat onafhankelijke media een rol hebben te vervullen in de vorming van het publieke debat en het waarborgen van mensenrechten, democratie en vrede.

Het programma richt zich op vredesprojecten, het voorkomen van conflicten en de bescherming van mensenrechten. De leden van de alliantie onderzoeken manieren om een nieuwe generatie te bereiken die doorslaggevend kan zijn bij het oplossen van conflicten die tot dusver onoplosbaar leken. IKV Pax Christi en Free Press Unlimited werken samen aan de implementatie van het "Human Security for Citizens in Repressive States" programma. Het programma ondersteunt vreedzame verandering en conflictoplossing door het professionaliseren van lokale media en publieke lobby.

4 Conn@ct.Now alliantie

- **Partners:** War Child Holland (hoofdaanvrager), Child Helpline International, Free Press Unlimited, TNO, T-mobile.
- **Landen:** Free Press Unlimited is actief in Burundi, Colombia, Oeganda, Soedan en Zuid-Soedan.

Conn@ct.Now richt zich op kinderen en jongeren en wil de kwaliteit van onderwijs, structuren van kindbescherming en psycho-sociale diensten verbeteren.

Conn@ct.Now wil kinderen en jongeren helpen hun rechten op te eisen. Een belangrijk onderdeel van de programma's is het gebruik van ICT en verschillende mediakanalen. De kern van de projecten bestaat uit participerende jongerenradio en educatieve radioprogramma's voor een jong publiek. Free Press Unlimited levert specialistische kennis op dit gebied en stimuleert de samenwerking met lokale partners. Free Press Unlimited organiseerde workshops en trainingen voor journalisten, radioproductors en kinderen en jongeren om obstakels te overwinnen en hun situatie te verbeteren.

5 Child Rights alliantie

- **Partners:** Plan Nederland, Child Helpline International, Defence for Children International, International Child Development Initiatives, Women Win, Free Press Unlimited.
- **Landen:** Free Press Unlimited is actief in Bolivia, Ghana, Liberia, Nepal, Nicaragua en Zambia.

De missie van dit programma is dat alle meisjes en jongens volledig kunnen participeren in de sociale, economische en politieke ontwikkelingen van hun land.

Free Press Unlimited richt zich op het onjuiste beeld en de ondervertegenwoordiging van kinderen en jongeren in nieuwsmedia. We ondersteunen lokale mediaorganisaties om de kwaliteit en kwantiteit van onafhankelijk, eerlijk en volledig nieuws voor kinderen en jongeren te verbeteren. We willen kinderen en jongeren een platform bieden om hun mening te uiten en om hen te betrekken bij het vormgeven van hun toekomst. Het programma "Kids News" draagt bij aan de verbetering van kwaliteit en beschikbaarheid van nieuws gericht op kinderen en jongeren. Daarnaast ondersteunen we de toepassing van meer effectieve en duurzame modellen van distributie en het bewerkstelligen van een hogere waardering voor deze media. De alliantie is tevens verantwoordelijk voor het programma "Girl Power: Promoting Equal Rights and Opportunities for Girls and Young Women".

Zes resultaatgebieden & geografische spreiding

We ordenen het overzicht van onze activiteiten op basis van inhoud en doelstelling, waarbij we zes resultaatgebieden onderscheiden. Per resultaatgebied sprake is van een variatie aan geografische locaties en financieringsvormen. In 2013 hebben we in totaal aan 78 projecten gewerkt, in 36 landen. Deze pagina geeft een overzicht van het aantal en de geografische verspreiding van onze activiteiten in 2013, onderverdeeld in de zes resultaatgebieden.

				
Afghanistan	Armenië	Azerbeidzjan	Bangladesh	Birma
1 2 5	2	2 3	1 6	6
				
Bolivia	Bulgarije	Burundi	Colombia	DR Congo
1	6	1	1	2
				
Egypte	Georgië	Ghana	Indonesië	
2 3 5 6	2 6	1	3	
				
Iran	Irak	Kosovo	Liberia	Mexico
5	3 6	2	1	2

				
Marokko	Moldavië	Nepal	Nicaragua	Pakistan
6 5 6	2 3	1	1	1 2 5
				
Sierra Leone	Soedan	Somalië	Syrië	Tadzjikistan
1	5 6	5	5 6	1 2 5
				
Tunesië	Turkije	Zambia	Zimbabwe	Zuid-Afrika
6	6	1 2 4	2 4 5 6	1 2
				
Zuid-Soedan				
1 2 3 5 6				

- 1 Toename van mediabetrokkenheid bij kwetsbare groepen
- 2 Versterkte media organisaties
- 3 Versterkte media-ondersteunende organisaties
- 4 Ondersteuning aan netwerken en platforms
- 5 Journalistieke initiatieven
- 6 Individuele journalisten en bloggers

22 PROJECTEN

In 15 landen Afghanistan / Bangladesh / Bolivia / Burundi / Colombia / Ghana / Liberia / Nepal / Nicaragua / Pakistan / Sierra Leone / Zuid-Afrika / Zuid-Soedan / Tadzjikistan / Zambia

Totale populatie

583.000.000

Partners

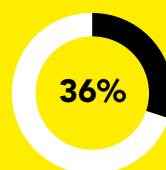
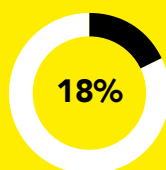
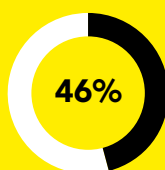
21

Verspreiding projecten per regio

Azië 46%

Centraal-Amerika 18%

Sub-Sahara Afrika 36%

Toename van mediabetrokkenheid bij kwetsbare groepen.

In 2013 heeft Free Press Unlimited vooruitgang geboekt bij de doelstelling om kinderen, vrouwen en minderheden toegang te geven tot betrouwbare informatie. We hebben hen gestimuleerd om mee te praten, hun problemen bespreekbaar te maken en hun meningen in de media te laten horen.

Voorbeelden hiervan zijn de versterking van community media in Congo en Bangladesh; het maken van nieuwe kindernieuwsprogramma's met Kids News Network; radio maken met jongeren in voormalige oorlogsgebieden.

In 2013 zijn we een nieuw jeugdjournaal gestart in Ghana, Nepal en Mexico. Nu kunnen kinderen in deze landen ook betrouwbare informatie ontvangen, op een manier die zij ook begrijpen, en waarin ze zich kunnen herkennen. Met een bijdrage van de Nationale Postcode Loterij konden we onze droom om het Kids News Network verder uit te breiden waarmaken in vijf landen met opkomende economieën, waaronder India, Brazilië en Egypte. Daarnaast konden we in 2013 een nieuw format ontwikkelen voor een wereldjeugdjournaal, WaDaDa, met de beste bijdragen van alle leden van het Kids News Network en daarmee de kindertelevisie-markt veroveren.

Verder hebben we ook in 2013 met succes gewerkt aan het verbeteren van de positie van jongeren in (post-) conflictgebieden als Colombia, Liberia, Oeganda en Zuid-Soedan en hen een plek te geven in de alledaagse media. Een mooi voorbeeld hiervan is ons project in Burundi. Na jaren van burgeroorlog is het rustiger dan ooit in Burundi. Mensen voelen zich veilig en bouwen het land samen weer op. Jonge Burundezen spelen hierin een belangrijke rol, toch besteden media aan hen nauwelijks aandacht. Daarom heeft Free Press Unlimited een radioplatform opgericht, voor en door jongeren. Free Press Unlimited trainer Redouan Harrak: "Deze jongeren zijn erg op hun toekomst gericht.

De beste remedie voor het oorlogsverdriet is een positieve boodschap!" En die kunnen ze nu zelf brengen.

Donors

People Unlimited 4.1; Press Freedom 2.0; Europese Unie; Child Rights alliantie; Conn@ct.Now alliantie; France Expertise Internationale (FEI); de Nationale Postcode Loterij.

Noodzaak

Kinderen, jongeren en vrouwen zijn vaak ondergerepresenteerd in de media. Hoewel driekwart van de wereldbevolking bestaat uit deze groep, wordt slechts een klein deel van de media gewijd aan kinderen, jongeren en vrouwen of aan wat hen bezighoudt.

Doelstelling

Het vergroten van de kwaliteit en beschikbaarheid van onafhankelijk, onpartijdig en volledige informatie voor kinderen, jongeren en vrouwen. Deze doelgroep meer mogelijkheid geven hun ideeën te delen en hun toekomst zelf vorm te geven.

WaDaDa, iedereen een jeugdjournaal

Overal ter wereld vind je kinderen en jongeren die staan te popelen om te ontdekken wat er speelt in hun omgeving en de rest van de wereld. Met het wereldjeugdjournaal WaDaDa willen we deze groep informeren en achtergrondinformatie geven bij de laatste ontwikkelingen. WaDaDa bundelt nieuwsitems over onderwerpen waar kinderen en jongeren wereldwijd blij, verdrietig en nieuwsgierig van worden.

Wereldburgers van de toekomst

In Nederland werd al in 1981 het eerste Jeugdjournaal uitgezonden. Dagelijks kijken in Nederland 400.000 kinderen en hun ouders naar het Jeugdjournaal. Het jeugdjournaal legt nationaal en internationaal nieuws en informatie op een begrijpelijke manier uit aan kinderen. Dat is waardevol, want als je kinderen al op jonge leeftijd interesseert voor de wereld om hen heen, krijg je de betrokken wereldburgers van de toekomst.

Gemiddeld is 40% van de bevolking in ontwikkelingslanden en opkomende economieën jonger dan 15 jaar (in Nederland is dit 19%), 60% is jonger dan 25 jaar! Het is dus van het grootste belang dat kinderen en jongeren informatie krijgen over actualiteiten en activiteiten die hun aangaan. Bestaande nieuwsvoorzieningen in die landen richten zich vrijwel uitsluitend op volwassenen en worden vaak door de overheid bepaald of gecontroleerd. Een kritische en onafhankelijke berichtgeving over bijvoorbeeld onderwijs, milieu, kinderarbeid of discriminatie ontbreekt. Een jeugdjournaal biedt kinderen en jongeren inzicht in de eigen situatie en reikt mogelijkheden aan om de directe leefomstandigheden in positieve zin te veranderen.

Wereldjeugdjournaal

Het wereldjeugdjournaal WaDaDa biedt kinderen wereldwijd toegang tot onafhankelijk en kindvriendelijk nieuws, met een bereik van ongeveer 20 miljoen kijkers. Elke uitzending van WaDaDa bestaat uit de meest opvallende, creatieve en actuele items van jeugdjournaals over de hele wereld. Alle nieuwsitems van WaDaDa worden geproduceerd door de lokale redacties van de jeugdjournaals van het Kids News Network, een project van Free Press Unlimited. De verschillende jeugdjournaals hebben de redactionele vrijheid om items te produceren die relevant zijn voor kinderen in hun land.

De twaalf deelnemende jeugdjournaals zijn: Tien Minuten jeugdjournaal (Suriname), De Humo (Nicaragua), PICA (Bolivia), NAPA (Peru), News Generation (Ghana), Zkids News (Zambia), Geleza Nathi (Zuid-Afrika), Telejúnior (Mozambique), Bona Retsang (Nepal), Teen Voice (Indonesië) en Youth Voice (Birma).

In 2013 lanceerde Free Press Unlimited een pilotversie van het wereldjeugdjournaal WaDaDa. Deze pilot werd ook vertoond op de *MIPJunior*, de tv vakbeurs in Cannes. De uitzendingen van WaDaDa zijn elke twee weken gepland, met een lengte van maximaal 12 minuten.

De (items van de) internationale versie zijn gratis beschikbaar voor de leden van het Kids News Network. Inmiddels heeft het Amerikaanse online platform *Toon Goggles* als eerste een licentie afgenomen van WaDaDa voor een jaar. De ambitie is dit netwerk van betalende zenders snel uit te breiden.

Het netwerk van jeugdjournaals groeit en bloeit. De jaarlijkse bijeenkomst van het Kids News Network vond in november 2013 plaats in Lusaka, Zambia. Deze summit is een intensieve uitwisseling van ervaringen en informatie. De deelnemers gaan met elkaar in discussie en leren van elkaar en de aanwezige experts. Hoe betrek je kinderen bij je programma? Waar haal je geld voor je jeugdjournaal vandaan? En hoe ga je om met de privacy van kinderen wanneer je een gevoelig onderwerp behandelt? De antwoorden verschillen per land, de onderlinge overeenkomst bestaat uit de gedrevenheid waarmee de presentatoren en redacteuren de kinderen in hun land toegang tot onafhankelijk nieuws willen geven en hen een stem willen geven.

Journalist Maite Vermeulen maakte in 2013 een reeks reportages over Kids News Network en de summit voor de Nederlandse blogsite *De Correspondent*.

Free Press Unlimited wil in 2014 de succesvolle formule van het Kids News Network verder uitrollen in vijf opkomende economieën: in Brazilië, India, Rusland, Mexico en Egypte. Dit project "Onze toekomst is nu" werd in 2013 ondersteund door een substantiële bijdrage (€ 2.500.000) van de Nationale Postcode Loterij.

www.kidsnewsnetwork.org

www.freepressunlimited.org/dossier/kids-news

Truth Booth project in Afghanistan

Wat gebeurt er precies in Afghanistan en hoe zien Afghanen hun eigen toekomst? Wat vindt de Afghaanse bevolking belangrijk en weten ze wat er speelt in hun land?

Op zoek naar verhalen van de bevolking zelf

De afgelopen jaren hoorden we vaak genoeg de opinie van generaals, politici, journalisten en overige internationale experts. Deze professionele woordvoerders kunnen hun verhaal gemakkelijk in de media kwijt. De visie en het perspectief van de Afghaanse bevolking zelf komt echter nauwelijks aan bod in de berichtgeving over Afghanistan. Free Press Unlimited organiseerde daarom in 2013 samen met het Afghaanse televisiestation 1TV, de Nederlandse journalist Antoinette de Jong en het Amerikaanse kunstcollectief Cause Collective een bijzonder project: de Truth Booth.

De waarheid is...

De Truth Booth is een enorme tent in de vorm van een tekstballon die in augustus en september 2013 langs verschillende gebieden in Afghanistan reisde. Iedereen werd uitgenodigd om in de tent de zin "De waarheid is..." af te maken en hun uitspraken te registreren met een video-opname. Alle meningen en gedachten waren welkom. Het team van de Truth Booth reisde door het hele land, de verzameling registraties groeide daardoor gestaag. Op deze wijze ontstond een unieke collectie van ruim 700 opnames, waarin Afghanen vertelden wat hen bezighoudt, waar zij zich ongerust over maken, of gelukkig van worden, of nieuwsgierig naar zijn. Dit materiaal verdient wijde verspreiding, alle opnames zijn daarom inmiddels te vinden op de website www.ihearyou.me. In 2014 zendt het televisiestation 1TV een selectie van de opnames uit, zodat Afghanen ook via dit national televisiekanaal kunnen zien wat hun landgenoten belangrijk vinden.

Vrijheid van meningsuiting

Het doel van de Truth Booth was om met dit project een podium te geven aan alle Afghaanse burgers; doorsnee mannen, vrouwen, kinderen, dorpsbewoners en stedelingen, herderinnen, studenten en vele anderen. Op deze manier werden Afghanen in staat gesteld en gestimuleerd om zelf te vertellen wat er speelt in hun land. Of het nu gaat om familie, politiek of religie; ze waren vrij om hun stem te laten horen. Dit is ontzettend belangrijk in een land dat nog altijd instabiel is en waar een groot deel van de bevolking zich afvraagt wat er na vertrek van de internationale troepen in 2014 gaat gebeuren.

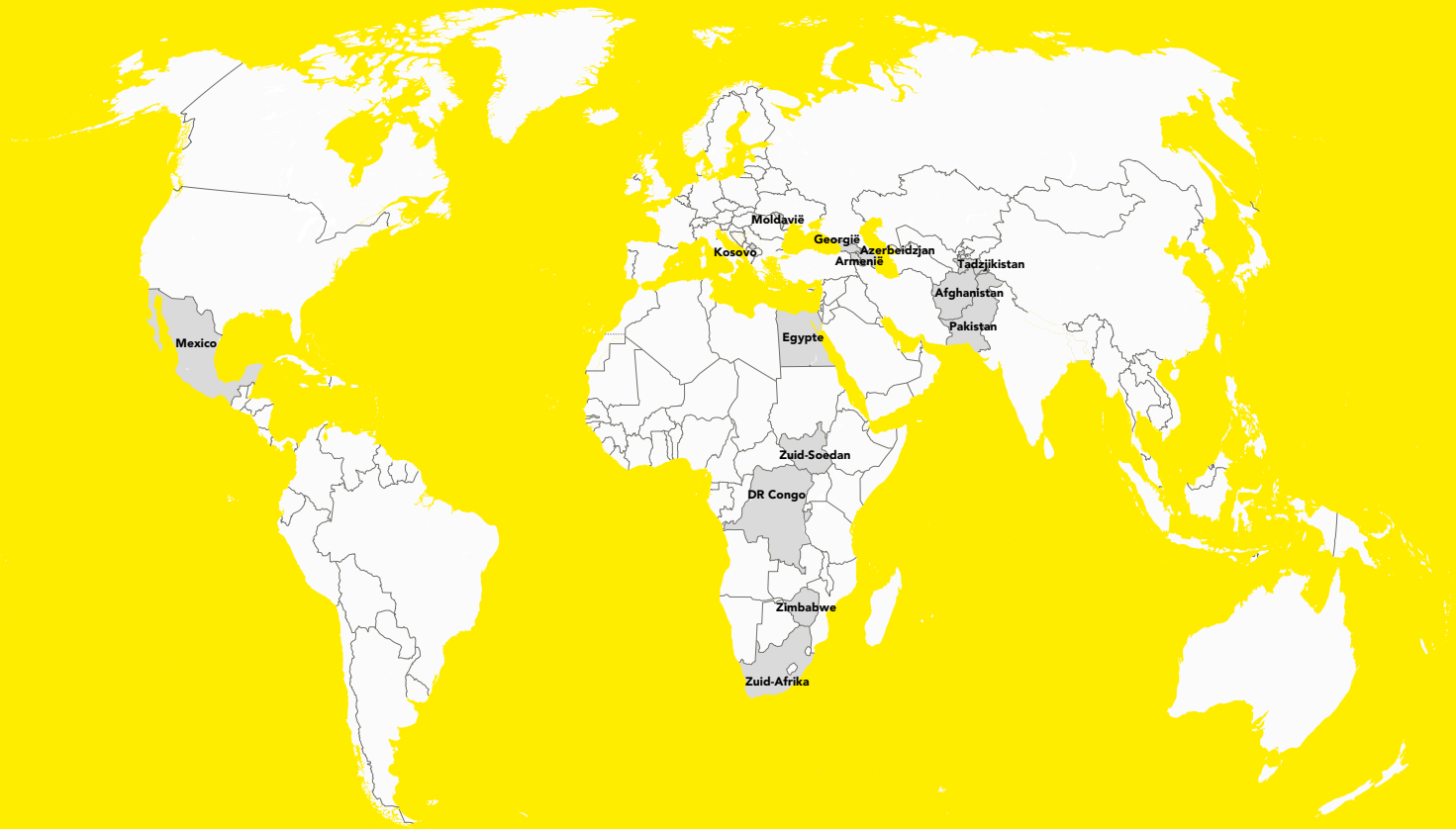
Een blik achter de schermen

Ryan Alexiev en Jim Ricks van Cause Collective hielden een blog bij van hun reis door Afghanistan met de Truth Booth. De blog bevat een schitterende reeks video's en foto's die een goede indruk geven van het project en ook een blik achter de schermen geeft:

"Today was our final day putting up the booth in Afghanistan – we're leaving tomorrow. The day was billed as "media day" and most of the time was spent by 1TV filming promos in and outside the booth. The promos are for a Truth Booth show they will be producing once we get the footage translated and sent over. They have been great partners, giving us a permanent floor manager who toured with us, helping with security and logistics, and translations (among a host of things). We absolutely couldn't have pulled this off without their collaboration and support. Many, many thanks!"

Bron: <http://the-truth-booth.blogspot.nl>

Friday 6 September 2013

22 PROJECTEN

In 14 landen Afghanistan / Armenië / Azerbeidzjan / DR Congo / Egypte / Georgië / Kosovo / Mexico / Moldavië / Pakistan / Zuid-Afrika / Zuid-Soedan / Tadjikistan / Zimbabwe

Totale populatie

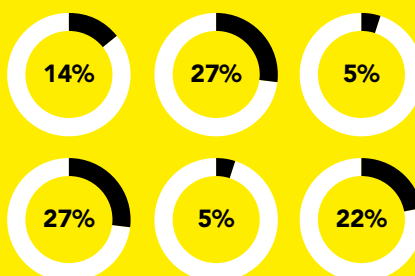
600.000.000

Partners

26

Verspreiding projecten per regio

- Azië 14%
- Kaukasus 27%
- Centraal-Amerika 5%
- Oost-Europa 27%
- Noord-Afrika 5%
- Sub-Sahara Afrika 22%

Versterkte media organisaties

In veel landen in transitie zijn er wel degelijk onafhankelijke media actief die prachtige initiatieven ontwikkelen om te berichten over zaken die er toe doen. Juist de media die ondanks gevaarlijke omstandigheden, gebrek aan fondsen en een repressief mediaklimaat doorgaan met werken, die ondanks alles hun publiek van broodnodige informatie blijven voorzien, juist zij verdienen onze steun.

In 2013 hebben we in verschillende landen gewerkt aan de aansluiting van onafhankelijke media op het internet. Om meer publiek te bereiken en om de publieksgroep op een meer diverse wijze aan te spreken hebben we bijvoorbeeld in Moldavië gewerkt aan een Engelstalige en Russische website voor de krant *Ziarul de Garda*, een krant die een belangrijke rol speelt bij de aanpak van corruptie in Moldavië. Daarnaast hebben we met online adverteren aansluiting gevonden bij nieuwe publieksgroepen.

Ook in Georgië, een land met veel regionale conflicten, hebben we met onze partner Georgian Association of Regional Broadcasters onder andere gewerkt aan het ontsluiten van nieuwsitems via internet voor een grotere doelgroep, wat heeft geleid tot 20.000 bezoekers van hun website: garbonline.tv.

Donoren in 2013

People Unlimited 4.1; Freedom from Fear alliantie; Press Freedom 2.0; Child Rights alliantie; Nederlandse ambassade in Tblisi; International Organization for Migration, Unicef; Anonieme donoren.

Noodzaak

Een gevarieerd medialandschap is cruciaal voor ontwikkelingslanden. Het stelt mensen in staat om mee te praten en om te ontdekken wat er gaande is in hun directe omgeving.

Doelstelling

In landen met regionale conflicten of een fragiele democratie helpt Free Press Unlimited bestaande mediapartners zich te ontwikkelen tot onafhankelijke en professionele organisaties. We helpen individuele journalisten om solide en onpartijdig verslag te doen van nieuwsgebeurtenissen, daarnaast ondersteunen we ook het management van organisaties bij de ontwikkeling van hun marketing en zakelijke vaardigheden. Dit helpt hen om van hun organisatie een levensvatbare onderneming te maken en hun autonomie te versterken.

Informatie als kostbare noodhulp: Community radio in Oost-Congo

De berichtgeving en nieuwsvoorziening in het gebied van Oost-Congo vergt extra aandacht vanwege de verheviging van het extreme oorlogsgeweld in deze regio en door de schrikbarende leefsituatie van de mensen in de vele vluchtelingenkampen.

Radio voor en door de bevolking

In de rurale gebieden van het grootste land van Centraal-Afrika is de bevolking vaak analfabeet en is er gebrek aan elektriciteit. De meeste mensen zijn daarom voor hun informatievoorziening op radio aangewezen. Door scheve machtsverhoudingen en gebrek aan infrastructuur is die radio echter voornamelijk geconcentreerd op nieuws rondom de hoofdstad Kinshasa, zonder aandacht voor lokale talen en culturen. Community radio brengt hier verandering in: ook verhalen die essentieel zijn voor de lokale bevolking worden verteld, in lokale talen en met een wijd vertakt bereik. Sinds 2007 steunt Free Press Unlimited meer dan zestig lokale radiostations in de Democratische Republiek Congo om de inwoners van dit turbulente conflictgebied te voorzien van onafhankelijke en betrouwbare informatie.

Waakhonden van mensenrechten in Congo

De meest uiteenlopende groepen betreden het strijdtoneel van Oost-Congo, van Hutu milities uit Rwanda, politieke M23 rebellen tot inheemse Mayi Mayi krijgers. De oorzaak van het geweld is duidelijk, het gebied is immers rijk aan kostbare grondstoffen. Na Australië is Oost-Congo de grootste producent van Coltan, grondstof voor mobiele telefoons. Alle gewapende groepen schenden aan de lopende band op vaak gruwelijke wijze de mensenrechten. "We trainen reporters de daders ter verantwoording te roepen voor hun daden, door de schendingen aan het licht te brengen. Hierdoor worden bendes voorzichtiger. Journalisten zijn de waakhonden van mensenrechten in Congo", aldus Leon van den Boogerd, teamleider bij Free Press Unlimited.

Vredesjournalistiek en Congolese bendes

De strijd in Oost-Congo nam in 2013 steeds extremere vormen aan. Meer dan vijftien rebellengroepen struinden rond in het gebied: moordend, verkrachtend, belust op macht en grondstoffen. Ook veel stammen staan elkaar naar het leven. Daarom lanceerde Free Press Unlimited in maart 2013 een vijfdaagse training in de theorie en praktijk van vredesjournalistiek voor lokale reporters. "We trainen journalisten om de dialoog tussen rivaliserende groepen aan te moedigen en hate speech te vermijden, hiermee dragen we bij aan het bespoedigen van de vrede in Oost-Congo", stelt Van den Boogerd. Aan het trainingsprogramma deden journalisten van meer dan veertien Congolese Community-radiostations uit de provincie Noord-Kivu mee, verenigd onder de naam CORACON.

Onbegrip rivaliserende groepen en dialoog

"Wij willen mensen waarschuwen voor aanvallen en vluchtelingen informeren waar het wel veilig is, zo beschermen we de bevolking", zegt Van den Boogerd. Het brengen van betrouwbare informatie in plaats van

geruchten is dan ook een belangrijk onderdeel van de training. Het centrale thema van de vredesjournalistiek is "cohabitation": het Franse woord voor vreedzaam samenleven. Zo maken lokale journalisten debat-programma's waarin rivaliserende facties met elkaar de dialoog aangaan. Op deze manier leren zij elkaar beter begrijpen. Van den Boogerd: "Onbegrip is een belangrijke bron van conflict in Oost-Congo, dat proberen wij met deze insteek deels weg te nemen." Ook worden er interactieve discussieprogramma's opgezet, waaraan burgers kunnen meedoen door telefonisch te reageren op stellingen. Om de geluidskwaliteit van de producties te verhogen, gaan de journalisten aan de slag met betere digitale recorders en nieuwe telefoonapparatuur.

Mensenrechten in vluchtelingenkampen

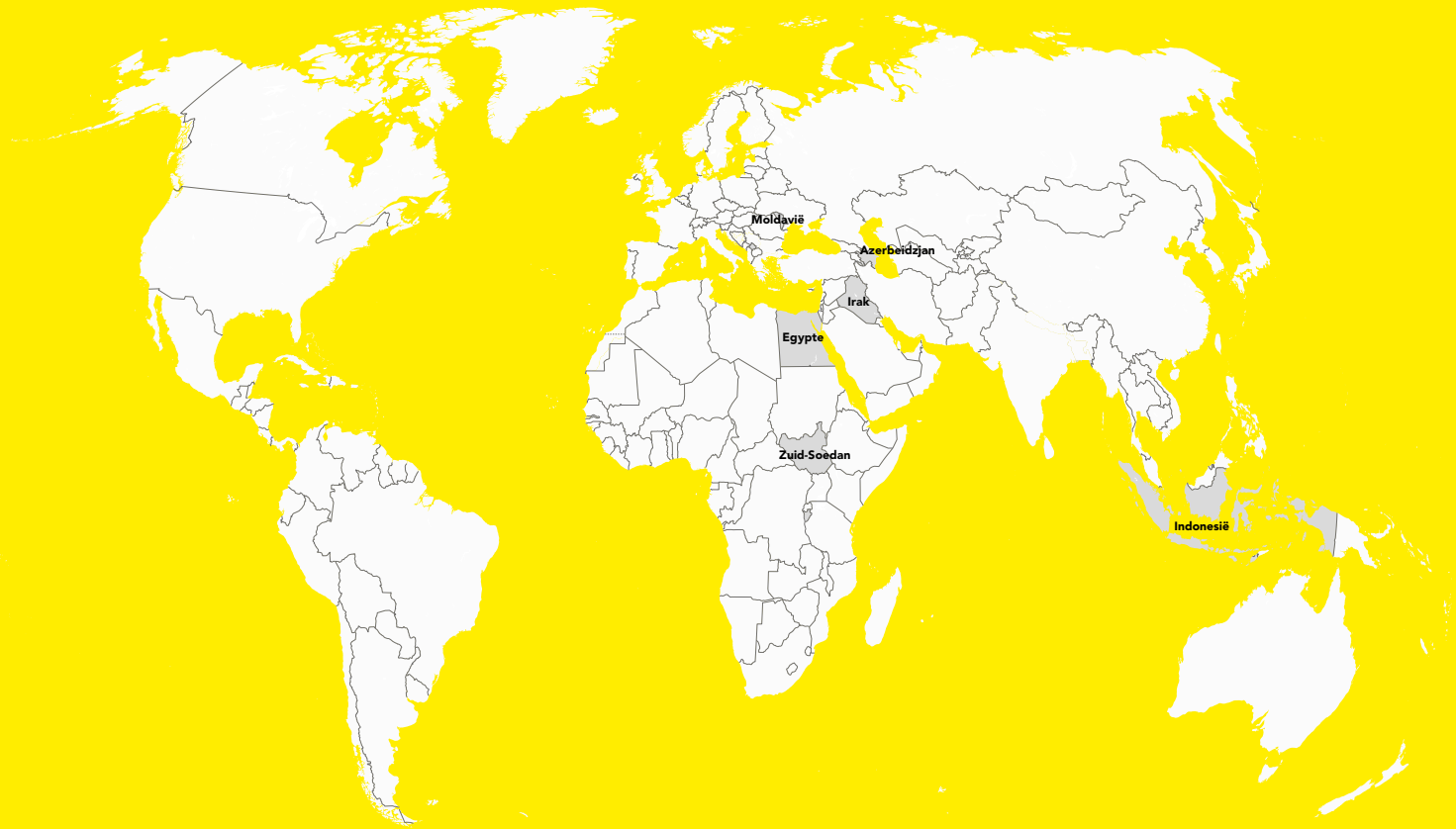
In oktober 2013 werd de samenwerking met CORACON voortgezet met een zevendaagse training in Goma, waaraan 28 journalisten uit de provincie Noord-Kivu deelnamen. De aandacht lag op het verwerven en doorgeven van onafhankelijke informatie over de leefsituatie in de vluchtelingenkampen. Hier wonen veel verschillende mensen in hutjes dicht bij elkaar, een mengeling van daklozen en slachtoffers van geweld. Zowel *Internally Displaced Persons* (IDP) als vluchtelingen uit Burundi, maar ook genocideplegers uit Rwanda zijn plotseling burens. De combinatie van een zwak centraal bestuur, de meedogenloze jacht op grondstoffen en de sporen van het conflict in Rwanda levert een langdurige humanitaire ramp op.

Taalbarrières en wederzijds onbegrip

Vele internationale noodhulporganisaties en ngo's proberen in de eerste levensbehoeften te voorzien, onder bescherming van 17.000 VN-soldaten. Neutrale en betrouwbare informatie over de situatie van mensenrechten in de vluchtelingenkampen is echter moeilijk op een rij te krijgen, ook de verantwoording van de noodhulp is daardoor niet inzichtelijk te maken. De communicatie tussen de internationale hulpverleners en de Congolese journalisten verloopt bovendien onnodig stroef door taalbarrières en wederzijds onbegrip.

Dappere journalisten

Free Press Unlimited heeft beide groepen bij elkaar gebracht door de internationale hulpverleners als gastsprekers uit te nodigen en de journalisten te trainen in hun journalistieke en technische vaardigheden. Deze uitwisseling leverde een waardevolle kennisoverdracht op en uitbreiding van praktische vaardigheden. Van den Boogerd heeft bewondering voor de deelnemers: "Het zijn allemaal gedreven professionals en dappere journalisten, die jarenlange gevangenschap of zelfs de dood riskeren met hun werk."

8 PROJECTEN

In **6 landen** Azerbeidzjan / Egypte / Indonesië / Irak / Moldavië / Zuid-Soedan

Totale populatie

380.000.000

Partners

7

Verspreiding projecten per regio

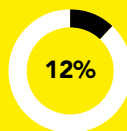
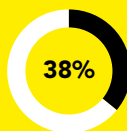
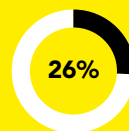
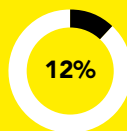
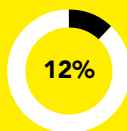
Azië 12%

Kaukasus 12%

Oost-Europa 26%

Midden-Oosten en Noord-Afrika 38%

Sub-Sahara Afrika 12%

Versterkte media-ondersteunende organisaties

Wereldwijd ondersteunen verschillende lokale organisaties vrije media, met opleidingen, juridisch advies, lobbywerk en monitoring. Deze organisaties zijn actief in landen waar vrije pers niet vanzelfsprekend is.

Free Press Unlimited steunt een aantal van deze organisaties, onder andere in Egypte, in Azerbeidzjan en Irak om de ruimte waarbinnen journalisten kunnen werken te vergroten en de professionaliteit van journalistiek te verbeteren.

Doelstelling

Het bieden van ondersteuning voor individuele journalisten, het organiseren van professionele trainingen voor vakbonden en het ondersteunen van campagnes voor verbeterde mediawetgeving.

In 2013 werkte Free Press Unlimited bijvoorbeeld samen met de School of Journalism in Baku, Azerbeidzjan aan de modernisering van het lespakket. Deze school levert goed getrainde journalisten af, die zelfstandig hun weg kunnen vinden in de media in deze door conflicten geteisterde regio. Met het verspreiden van kennis en het verhogen van de journalistieke standaard droegen we in 2013 bij aan het creëren van een community van kritische stemmen in Azerbeidzjan.

Donoren in 2013

Freedom from Fear alliantie; Press Freedom 2.0; People Unlimited 4.1; U.S. Agency for International Development.

Noodzaak

Lokale organisaties die zichzelf toeleggen op het helpen van journalisten en mediaorganisaties vormen een essentieel fundament voor de ontwikkeling van een gezond en divers medialandschap.

Community radio Bangladesh

Bangladesh is bekend door de vele overstromingen die het land teisteren. De nieuwsuitzendingen van de community radio zijn letterlijk van levensbelang, zoals in 2013 nog maar eens bleek tijdens de noodsituatie veroorzaakt door een tyfoon. Onder andere Radio Naf vervulde een alarmfunctie bij de noodzakelijke evacuatie van de bevolking.

De urgentie van Community radio

Van de meer dan 160 miljoen inwoners van Bangladesh, woont maar liefst 60% op het platteland. De nieuwsvoorziening vanuit de Bengalese hoofdstad Dhaka bereikt de laaggeletterde bevolking niet, deze enorme groep is ook niet vertegenwoordigd in de staatsmedia. Om de geïsoleerde gemeenschappen van Bangladesh toegang te geven tot onafhankelijk nieuws, hebben lokale mediapioniers in 2008 het eerste community radiostation opgericht, met steun van Free Press Unlimited. "Door community radio kunnen de arme boeren zich nu eindelijk ontplooiën", stelt Bazlur Rahman, mede-oprichter van Bangladesh NGOs Network for Radio and Communication (BNNRC), de koepelorganisatie van community radiostations in het land.

Community radio is een netwerk

"Jarenlang hebben we samen met Bangladesh NGOs Network for Radio and Communication (BNNRC) bij de overheid gelobbyd om een netwerk van community radio in Bangladesh op te zetten. Dit heeft succes gehad want in twee jaar tijd zijn er al 16 radiostations opgericht, die ruim 200 uur uitzendingen per dag verzorgen, met elk een geografisch bereik van slechts circa 40 kilometer maar met een gezamenlijk potentieel publieksbereik van 25 miljoen mensen. Nog eens 30 lokale radiostations hebben in augustus 2013 een aanvraag voor hun uitzendlicentie gedaan bij de overheid", zegt Dessi Damianova, programma coördinator bij Free Press Unlimited. Het opzetten van de radiostations kost relatief weinig geld, aangezien ze veelal opgericht worden door teams van enthousiaste vrijwilligers. Deze teams zijn in 2013 versterkt met professionele, betaalde medewerkers, laptops en nieuwe radioapparatuur, ter ondersteuning van de productie van meer kwalitatieve programma's. Ook konden de redacties deelnemen aan twee intensieve trainingen in radio management, fondsenwerving en publieksonderzoek, verzorgd door Free Press Unlimited in samenwerking met ervaren trainers uit het buurland Nepal.

Community radio staat dichtbij de luisteraars

In een laaggeletterd land als Bangladesh vormt radio ook op educatief gebied een belangrijke uitkomst. Op het arme platteland gaan weinig kinderen naar school. In plaats daarvan luisteren ze nu in groepen naar de radio en volgen zo lessen Engels, ontwikkeld door de radiostations. Volgens medeoprichter Amin Al Rasheed krijgen mensen de kans om live te discussiëren over de toekomst van hun gemeenschap, met bijvoorbeeld lokale autoriteiten. "Luisteraars doen mee aan discussies door te bellen of te sms'en. Sommige radiostations ontvangen meer dan

500 sms'jes per dag!". Damianova prijst het interactieve karakter van community radio: "De mensen beschouwen de radiostations als onderdeel van de gemeenschap, zo lopen ze gewoon bij een station naar binnen om een praatje te maken met de redactie, op deze manier weten de programma makers wat er speelt in de gemeenschappen."

Community radio stimuleert de landbouweconomie

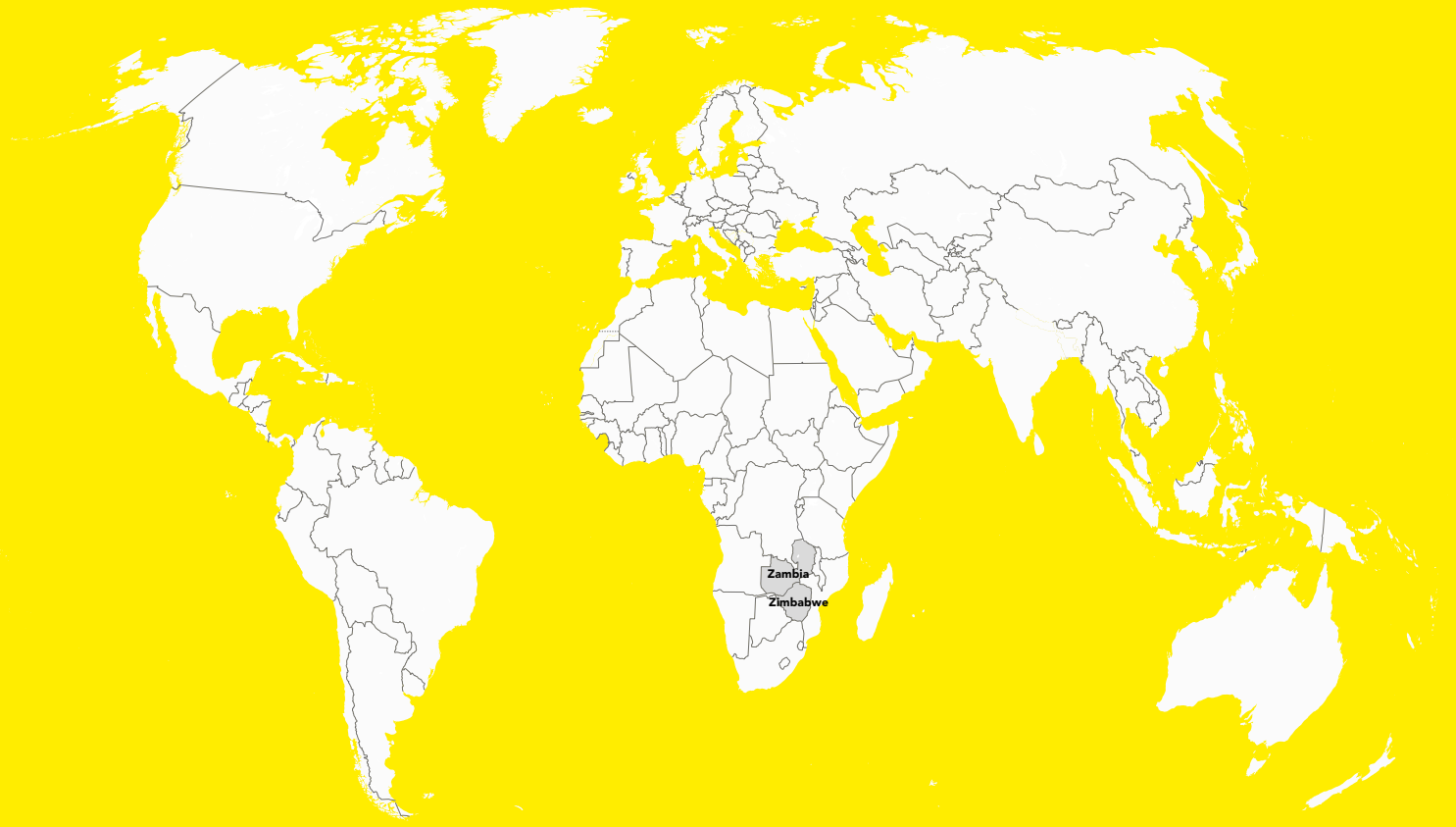
Ook met landbouwadviseurs worden op de radio discussies gevoerd. De adviseurs gaan met boeren in gesprek over welke technieken zij het best kunnen toepassen op hun akkers. Via de radio horen boeren bovendien hoe ze het in andere gemeenschappen aanpakken. "Omdat ze al op hun mobiele telefoons radio ontvangen, kunnen de boeren al werkend naar de radio luisteren en iedere dag wat bijleren", zegt Damianova. De arme landelijke bevolking raakt op deze manier actief betrokken bij de economische ontwikkeling van hun gemeenschap. Mensen krijgen via de radio het laatste nieuws over marktprijzen, grondstoffen, landbouwprojecten en vacatures. "Hierdoor krijgt de landbouweconomie een belangrijke boost. De mensen worden mobieler. Ze zien een groter scala aan economische mogelijkheden", zegt Rahman. Dat geldt ook voor de radiostations zelf. De medewerkers worden door Free Press Unlimited getraind in fondsenwerving strategieën. Veel stations weten tegenwoordig adverteerders aan zich te binden. Zo staat radiostation Padma sinds kort financieel zelfs helemaal op eigen benen.

Community radio heeft landelijke invloed

De community radio programma's hanteren een mix van entertainment en informatie, ze bevatten naast de nieuwsrubrieken ook bulletins over lokale sociaal/economische vraagstukken en educatieve items. Deze uitzendingen worden gemaakt voor en door de plattelandsbevolking. De arme boeren van Bangladesh hebben een gezamenlijke stem gekregen in de landelijke media, hierdoor komen hun vraagstukken op de nationale agenda. Zo zijn gezondheidszorg en onderwijs voor meisjes voor het eerst onderwerp van gesprek in de nationale politiek. Bangladesh is een islamitisch land, waar sprake is van negatieve discriminatie van vrouwen. Deze al dan niet subtiele onderdrukking is verankerd in de familiecultuur en het alledaagse leven. Veel jonge meisjes worden bijvoorbeeld nog steeds gedwongen uitgehuwelijkt, wegens geldgebrek bij families. Het stimuleren van de discussie over de positie van vrouwen is daarom een van de beleidsdoelen bij de ondersteuning van community radio.

<http://www.bnnrc.net>

<http://radionaf.hpage.asia>

2 PROJECTEN

In 2 landen Zambia / Zimbabwe

Totale populatie

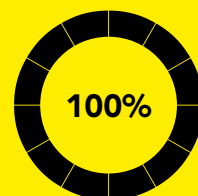
27.000.000

Partners

2

Verspreiding projecten per regio

Sub-Sahara Afrika 100%

Ondersteuning aan netwerken en platforms

Samen sta je sterker dan alleen. Het lijkt een platitude maar het is een harde waarheid in landen waar media constant onder grote druk staan. Dit wordt eens te meer duidelijk wanneer je tot op de bodem van een verhaal probeert te komen in een conflictgebied of in een land met een repressief regime.

In 2013 steunde Free Press Unlimited netwerken van radiostations, televisiestations en journalisten, onder andere met projecten rondom community radio in Zimbabwe.

Donoren in 2013

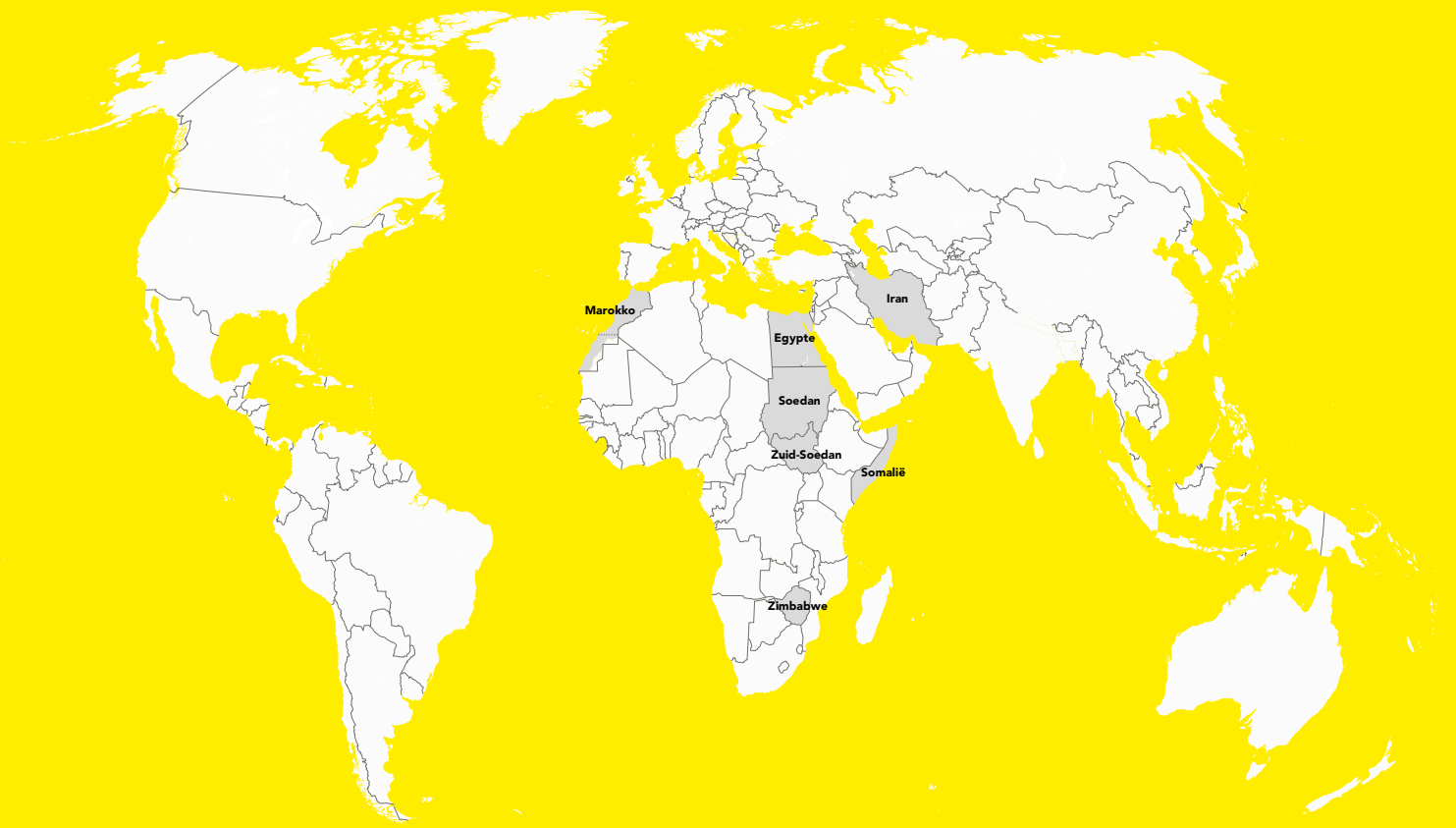
Press Freedom 2.0; People Unlimited 4.1.

Noodzaak

Lokale losse media-initiatieven zijn kwetsbaar. Het is daarom essentieel dat verspreid opererende journalisten zoveel mogelijk samenwerken en elkaar op deze wijze versterken bij het vergaren van betrouwbare informatie en het aanspreken van een omvangrijk publiek.

Doelstelling

Free Press Unlimited ondersteunt netwerken en platforms van journalisten en mediaorganisaties die zich richten op gezamenlijke vooruitgang, kennisuitwisseling en debat over actuele en urgente kwesties.

10 PROJECTEN

In 9 landen Egypte / Iran / Marokko / Soedan / Somalië / Syrië / Zuid-Soedan / Zimbabwe

Totale populatie

277.000.000

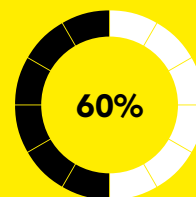
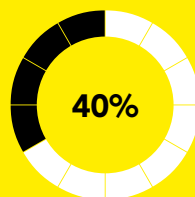
Partners

6

Verspreiding projecten per regio

Midden-Oosten en Noord-Afrika 40%

Sub-Sahara Afrika 60%

Journalistieke initiatieven

In landen die zo gevaarlijk zijn dat er geen vrije pers mogelijk is, zoekt Free Press Unlimited manieren om censuur, geweld en repressie te omzeilen. Voorbeelden hiervan zijn Radio Dabanga in Darfur en Syria Newsdesk in Syrië.

Donoren in 2013

People Unlimited 4.1; Press Freedom 2.0; ministerie van Buitenlandse Zaken; Nederlandse ambassade in Turkije en Marokko; Oxfam Novib; Europese Unie; Foreign and Commonwealth Office; Swedish International Development Cooperation Agency; Anonieme donoren.

Noodzaak

In gebieden die zo repressief zijn dat journalisten er niet kunnen werken en er helemaal geen persvrijheid is, neemt Free Press Unlimited zelf het initiatief om een nieuwsvoorziening op te zetten. Voor de bevolking die leeft tussen conflicten kan een betrouwbare nieuwsvoorziening letterlijk van levensbelang zijn.

Doelstelling

De bewoners van conflictgebieden toegang bieden tot onpartijdige en betrouwbare informatie over hun situatie, door middel van de ontwikkeling van oplossingen op maat.

Radio Dabanga

Radio Dabanga is gevestigd in Amsterdam en begon in 2008 met het uitzenden van nieuwsberichten over Darfur en Soedan. De uitzendingen van Radio Dabanga gebeuren in zes talen.

Radio Dabanga

Radio Dabanga brengt onthullende feiten over de verwoestende oorlog die al tien jaar woedt in Darfur, Soedan. Dankzij Radio Dabanga worden taboes doorbroken, komen slachtoffers aan het woord en worden de werkelijke feiten aan het licht gebracht. Zij bericht onder andere over de landroof en talrijke verkrachtingen in de regio, onderwerpen die andere organisaties uit angst voor repercussies liever buiten beschouwing laten. Bovendien zorgt het radiostation voor contact tussen mensen in verschillende kampen, niet gemakkelijk in een land waar de infrastructuur verwoest is door jarenlange oorlog.

Tegen de stroom in: Radio Dabanga brengt wél de waarheid over Darfur

Het is als een verhaal uit een spannend jongensboek: vijf mensen in een stoffig kantoortje in Khartoum besluiten eind 2006 een vrij radiostation op te zetten. De oorlog in Darfur is dan volop aan de gang. Niemand in Soedan had het vooraf kunnen bedenken wat de kracht zou zijn van dit idee - en hoe vastberaden een groep gedreven journalisten kan zijn. Het radiostation voor en door Darfuri ging in 2008 van start en kon in december 2013 het vijfjarig bestaan vieren. In vijf jaar tijd is Radio Dabanga – ondanks alle tegenwind – uitgegroeid tot de belangrijkste bron van betrouwbaar nieuws voor en over Darfur en Soedan. Een bron van hoop voor de Darfuri in Darfur en in de vluchtelingenkampen in Tsjaad en de Centraal Afrikaanse Republiek. Ook internationale media en hulporganisaties zijn afhankelijk van Radio Dabanga voor het laatste nieuws over de regio.

Maximale luisterdichtheid

Het voortbestaan van het radiostation moet nog extern worden gegarandeerd, mede dankzij financiële steun van het ministerie van Buitenlandse Zaken en een aantal internationale donoren. Het ideaal blijft dat het station uiteindelijk op eigen benen kan staan, het liefst in het land van oorsprong. De werkwijze van Radio Dabanga is uniek. Radio Dabanga heeft een groot netwerk van reporters en burgerjournalisten in Darfur en Tsjaad om het nieuws te verzamelen, interviews op te nemen en commentaar te vragen. Omdat het nog altijd te gevaarlijk is om vanuit Soedan uit te zenden, sturen de reporters alle informatie naar Amsterdam, naar de Central Desk van Radio Dabanga waar alle informatie wordt verzameld, geverifieerd en bewerkt tot een radio-uitzending. De korte golf uitzending bestaat uit verschillende blokken per dag, die sinds 2013 ook het gehele etmaal herhaald worden op de satellietkanalen van Nile Sat en Arab Sat. Daar worden de radio uitzendingen afgespeeld terwijl de

mensen naar een kabelkrant voor Soedan kijken.

In 2013 werd een grootschalig luisteronderzoek gepubliceerd, waaruit bleek dat Radio Darfur een uitzonderlijk hoge luisterdichtheid heeft. Het bezoek aan de website was verdubbeld en het aantal reacties dat de luisteraars aan de redactie hadden gestuurd was ook verdubbeld.

Vijf jaar Radio Dabanga

Op vrijdag 13 december 2013 organiseerden Radio Dabanga en Free Press Unlimited een discussieavond in De Balie in Amsterdam om aandacht te geven aan het succesvolle vijfjarig bestaan van dit radiostation. Aicha Elbasri, voormalig woordvoerder van UNAMID Soedan, de gezamenlijke vredesmissie van de Verenigde Naties (UN) en de Afrikaanse Unie (AU), sprak in haar key-note speech over haar ervaringen met Radio Dabanga en het aantoonbare belang van dit nieuwsmedium voor de regio. Ze stelde dat Radio Dabanga het enige platform is dat op een correcte wijze en vanuit elke afgelegen uithoek verslag doet van de steeds nijpender situatie in Darfur. Complete openheid is nodig om de belangstelling voor Darfur gaande te houden en de situatie van de Darfuri te verbeteren. “Toen ik bij UNAMID begon in 2012, zag ik al snel dat berichtgeving van Radio Dabanga niet strookte met het officiële verhaal van UNAMID. De situatie zou met sprongen vooruit gaan in Darfur terwijl iedereen elke dag op de radio hoorde dat het conflict in werkelijkheid ernstig verslechterde”.

Presentator Twan Huys (Nieuwsuur) fungeerde als gespreksleider bij het aansluitend debat over lokale versus internationale journalistiek. Tijdens de paneldiscussie bevestigde journalist Minka Nijhuis dat het haar niets verbaasde dat er bij deze N-AU missie wordt verdoezeld hoe slecht het eigenlijk gaat in Darfur. Ze legt een grote verantwoordelijkheid bij de media, die als taak hebben om verslag te blijven doen van gebieden als Darfur. En daarmee sluit zij zich aan bij Mukesh Kapila. Deze voormalige UN-chef in Soedan en auteur van *Against a Tide of Evil* zegt over verslaggeving over de oorlog in Darfur: “Ik heb een probleem met mediamensen, omdat de media-aandacht niet consistent is, terwijl dat zo hard nodig is”.

<https://www.radiodabanga.org>

Publicaties: *The Only Independent News in Darfur: Radio Dabanga* (Amsterdam, december 2013, Free Press Unlimited).

Mukesh Kapila, *Against a Tide of Evil: How One Man Became the Whistleblower to the First Mass Murder of the Twenty-First Century*, Edinburgh/London: Mainstream Publishing, 2013.

Journalistiek in Syrië

Syriërs hebben een grote behoefte aan essentiële informatie, over hun familieleden, over de oorlogsontwikkelingen, over de veiligheid van hun omgeving.

Hoe weten wij eigenlijk wat er in Syrië gebeurt?

Internationale media hebben nauwelijks toegang tot het land en president Assad vertelt alleen zijn versie van de waarheid. Dankzij lokale burgerjournalisten en activisten hoort de wereld ook de andere kant van het verhaal. Maar hoe betrouwbaar is hun berichtgeving? "Er is een legitimiteitsprobleem met informatie uit Syrië. Media hebben de neiging het werk van burgerjournalisten af te keuren als "niet onafhankelijk te verifiëren". Van dat label willen we af", zegt Leon Willems, directeur van Free Press Unlimited.

"Geloofwaardigheid door kwaliteit"

Hoe kun je berichten van burgerjournalisten op waarde schatten? Het kaf van het koren scheiden en onafhankelijk berichten, dat is waarin 32 zorgvuldig geselecteerde kandidaten in 2013 maandenlang intensief getraind zijn. In mei 2013 werd het onafhankelijk persbureau *Syria Newsdesk* opgericht. De nieuwsberichten worden geleverd door een ondergronds netwerk van reporters in het veld. Ze worden ondersteund door de redactie, die vanwege veiligheidsoverwegingen in een buurland gevestigd is. De reporters sturen hun verhalen op, redacteuren vergelijken deze met elkaar en onderwerpen ze aan een grondige bronnen- en feitencheck. "Geloofwaardigheid krijg je door kwalitatief goede informatie te leveren", zegt Willems. De journalisten van *Syria Newsdesk* moeten uiteindelijk kwalitatief kunnen concurreren met internationale persbureaus als Reuters en AP, ze worden daarom opgeleid in journalistieke basiswaarden zoals het toepassen van hoor en wederhoor.

'syriërs vertellen ons dat ze behoefte hebben aan onafhankelijke informatie. Ze zijn niet tevreden met de kwaliteit van het huidige aanbod. Niet met het officiële staatsnieuws, maar ook niet met dat van de oppositie", zegt een medewerker van Free Press Unlimited. Hoe kunnen burgers het nieuws vertrouwen? *Syria Newsdesk* is strikt onafhankelijk. Zo viel een van de kandidaten tijdens de training af nadat hij de loftrumpet had afgestoken over zijn ervaringen als strijdende rebel. Willems: "We selecteren journalisten op basis van hun professionele houding ten aanzien van nieuws."

Bundeling van krachten

Het gebrek aan betrouwbare informatie werd in 2013 provisorisch opgevangen door onder andere tientallen verspreid geproduceerde muurkranten.

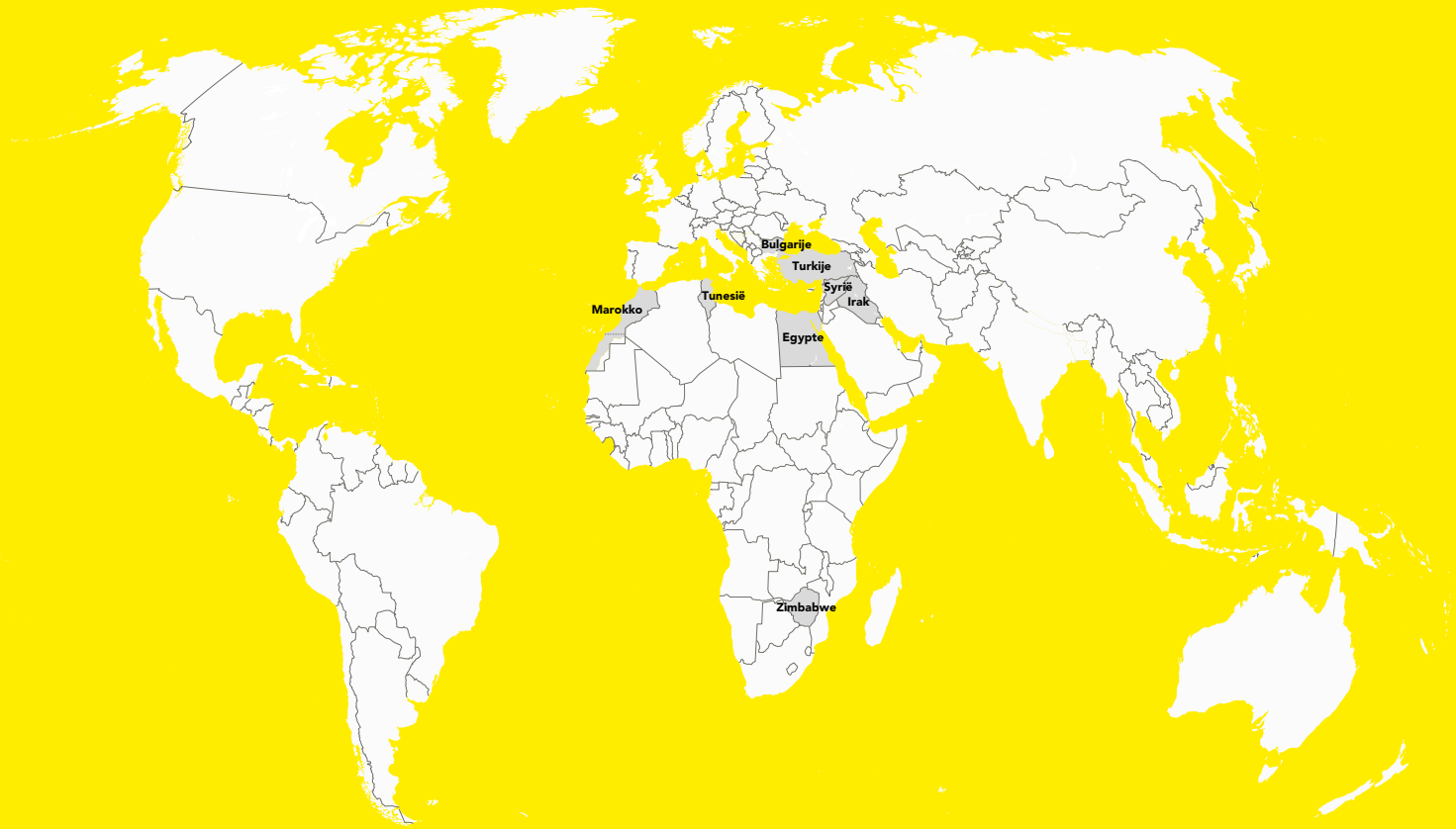
De noodzaak van meer onderlinge samenwerking en een betere verankering in de Syrische samenleving was duidelijker dan ooit. In 2013 maakte Free Press Unlimited samen met internationale partners een belangrijk begin met de professionalisering van het Syrische medialandschap, waarbij 35 internationale organisaties hun krachten bundelden. Het doel is het winnen van het vertrouwen van alle betrokkenen en het efficiënt en effectief verstevigen van het organisatorisch fundament van Syrische media-initiatieven. Dit impliceert onder andere aandacht voor de ontwikkeling van een journalistenvakbond en het opzetten van een ethisch kader voor journalistiek. De regering blokkeert zoveel mogelijk de realisering hiervan. Een groot probleem is het diep gewortelde onderlinge wantrouwen tussen journalisten die overall spionnen van de regering of milities vermoeden. Het is psychologisch een moeilijke stap om constructief met elkaar te gaan praten in een land dat geteisterd wordt door het wrede geweld tijdens de oorlog. Veel journalisten hebben na het oplaaien van de strijd het land moeten ontvluchten.

Pionierswerk

Voor het verbeteren van de mediasituatie in Syrië is nog een lange weg te gaan. De medewerkers van *Syria Newsdesk* doen pionierswerk in een uitzonderlijke situatie. In 2013 zijn de eerste stappen tot het oprichten van een landelijk en professioneel persbureau gezet, maar er is nog een lange weg te gaan. De infrastructuur is verwoest en de overheid onderdrukt actief het functioneren van een onafhankelijke nieuwsgaring. "Daarnaast hebben we allemaal de morele plicht om het om zich heen grijpende cynisme bij het publiek en internationale donoren te overwinnen," zegt Willems.

Syria Newsdesk is opgericht in mei 2013. De nieuwsvoorziening is tweetalig, er is een Arabische en Engelse versie van de website. Dit project wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken.

<http://syrianewsdesk.com/en>

7 PROJECTEN

In 8 landen Bulgarije / Egypte / Irak / Marokko / Syrië / Tunesië / Turkije / Zimbabwe

Totale populatie

276.000.000

Partners

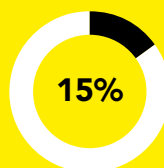
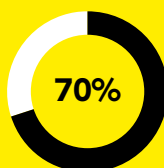
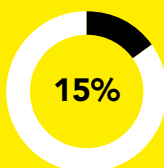
15

Verspreiding projecten per regio

Oost-Europa 15%

Midden-Oosten en Noord-Afrika 70%

Sub-Sahara Afrika 15%

Individuele journalisten en bloggers

Overal ter wereld nemen journalisten de veeleisende taak op zich om, ook onder moeilijke omstandigheden, hun publiek te voorzien van betrouwbare informatie en nieuws. Dit doen zij zeker niet zonder gevaar. Free Press Unlimited ontwikkelt innovatieve oplossingen voor (burger)journalisten om zo veilig en goed mogelijk hun belangrijke werk te kunnen doen.

In 2013 heeft Free Press Unlimited de StoryMaker app gelanceerd. Met deze app voor de smartphone leren (burger)journalisten en activisten op een veilige manier hun verhalen filmen, monteren en delen via hun mobiele telefoon. Het StoryMaker project in 2013 omvatte trainingen aan journalisten in Midden-Oosten en Noord-Afrika in het gebruik van de app. Inmiddels is StoryMaker 17.891 keer gedownload en zijn er meer dan 600 verhalen gedeeld via de StoryMaker website. De website trok 11.268 unieke bezoekers.

Donoren in 2013

People unlimited 4.1; Press Freedom 2.0; Europese Unie; ministerie van Buitenlandse Zaken; Nederlandse ambassade in Tblisi; Nederlandse ambassade in Ankara; Freedom from Fear alliantie; Reporters Respond.

Noodzaak

In veel landen over de hele wereld brengt het ontplooiën van journalistieke activiteiten hoge risico's met zich mee, risico's die soms zelfs fataal kunnen zijn. Journalisten werken onder gevaarlijke en onvoorspelbare omstandigheden om hun publiek te voorzien van noodzakelijk nieuws en informatie.

Doelstelling

Free Press Unlimited helpt journalisten door het vergroten van hun bewustzijn over mogelijke veiligheidskwesties en hun kennis en vaardigheden op dit gebied. Dit stelt journalisten in staat hun werk te doen met minder risico voor hun persoonlijke veiligheid. In gevallen waar apparatuur van journalisten in beslag is genomen of is vernield, helpt Free Press Unlimited hen weer aan het werk door kleinschalige financiële noodhulp te bieden.

StoryMaker app for mobile reporting

Met de StoryMaker app voor mobiele reporters kunnen mediaprofessionals, burgerjournalisten, activisten en mensenrechtenverdedigers met hun mobiele telefoon discreet nieuws verzamelen, hier journalistiek hoogwaardige verhalen van maken en deze op een veilige manier delen via hun mobiele telefoon. Dit alles onder het motto: *Telling and sharing stories at your fingertips.*

Een goed verhaal vertellen en delen

“Veel content die wordt geproduceerd op mobiele telefoons is van matige kwaliteit, maar dat ligt vaak niet aan de technische eigenschappen van de telefoons.” zegt Niels ten Oever van Free Press Unlimited. De app leert de gebruiker om niet alleen losse beelden te maken van een gebeurtenis, maar ook om het bijbehorende verhaal te vertellen vanuit meerdere perspectieven. Door de hoge kwaliteit van de camera's en microfoons van betaalbare telefoons, is het voor steeds meer mensen mogelijk om hoogwaardige items te maken. Een echte doorbraak volgens Ten Oever: “Deze app maakt het mogelijk om mensen die anders niet aan het woord komen, hun verhaal te laten doen aan de rest van de wereld. Journalistiek is niet langer een beroep met deze app, maar een methode.” In 2013 werden circa 600 journalistieke verhalen toegankelijk gemaakt via de app. Alle makers van de uploads krijgen online coaching op technische kwaliteit, duidelijkheid van het verhaal en visuele aantrekkingskracht.

Veiligheid boven alles

Je verhaal delen zonder je privacy en veiligheid in gevaar te brengen, dat is in repressieve landen en conflictgebieden niet gemakkelijk. Kritische dissidenten en onafhankelijke journalisten moeten voorkomen dat ze makkelijk te traceren zijn door hun gebruik van sociale netwerken, internet en mobiele telefoons. Met StoryMaker kan elke gebruiker zijn of haar producties veilig en anoniem online delen. In 2013 werd de eerste groep journalisten in Koerdisch Irak getraind in het gebruik van de app. Hierna volgden journalisten in Zimbabwe, Marokko, Tunesië en Egypte. Een van de Egyptische reporters kreeg een aanbod om voor de BBC te werken, een mooi voorbeeld van de mogelijke verbinding tussen mobiele reporters en de traditionele media. Een internationaal StoryMaker Camp in Jordanië vond tenslotte plaats in januari 2014. Het was een vruchtbare uitwisseling van informatie tussen gebruikers, trainers, ontwikkelaars en overige experts.

StoryMaker, een samenwerking

StoryMaker is in 2013 ontwikkeld door een samenwerking van Free Press Unlimited, *The Guardian Project*, *Scal.io* en *Small World News*. Global Voices versterkt het project met mentoring en coaching van de getrainde reporters. Deze samenwerking heeft de app goed gedaan volgens Ten Oever: “Door de uitwisseling van expertise over journalistiek in repressieve gebieden, open source toepassingen en kennis over trainingen hebben we een app kunnen maken waarvan we denken dat het een revolutie teweeg zal brengen in mobiele

reporting.” De app is nu beschikbaar in het Engels en het Arabisch. Iedereen kan meehelpen met vertalen, zodat zoveel mogelijk mensen wereldwijd de StoryMaker kunnen gebruiken. De optie van ondertiteling wordt onderzocht. Bethel Tsegaye, projectmedewerker bij Free Press Unlimited, legt uit: “De app bevond zich in 2013 nog in de testfase, gericht op het verzamelen van feedback van de gebruikers. Op basis van deze input hebben we investeringen gedaan in het verbeteren van de gebruiksvriendelijkheid van de app en het oplossen van technische mankementen. Er zijn plannen het bereik uit te breiden tot Rusland, Iran, Pakistan en Afghanistan. Een Russische, Urdu, Farsi, Franse en Spaanse vertaling zijn in de maak. Het project loopt in elk geval door tot 2016.”

Een bekroond verhaal in Zimbabwe

Een opengebroken riool, troebel water ligt op straat en buurtbewoners beschrijven de situatie terwijl jonge kinderen nog net niet in het vervuilde water stappen. Dit is een samenvatting van de korte reportage die Patrice Chisamba maakte met zijn mobiele telefoon en waarmee hij de Mobile Community Zimbabwe Award binnenhaalde. De reportage schetst geen probleem van wereldformaat, maar door het risico op cholera-uitbraken is de getoonde situatie niet ongevaarlijk voor de lokale bevolking. Toch zie je dit onderwerp niet terug in de nationale media. “Er gebeurt veel in mijn gemeenschap, maar we hebben geen platform om onze verhalen te vertellen. Met StoryMaker kunnen we deze verhalen nu toch delen” aldus winnaar Patrice Chisamba.

StoryMaker in Zimbabwe

En er zijn meer onderwerpen die amper aandacht krijgen in de Zimbabwaanse pers, zoals corruptie, mensenrechten en politiek. De televisiezenders in het land zelf zijn allen in handen van de staat en ook de print media zijn sterk gekleurd. Hierdoor hebben de inwoners van het land amper toegang tot onpartijdige informatie. Tijdens de eerste training afgelopen zomer leerden 46 jonge deelnemers de fijne kneepjes van videojournalistiek en maakten zij kennis met StoryMaker. Nada Josimovic is programmacoördinator bij Free Press Unlimited: “De filmpjes laten de andere kant van Zimbabwe zien doordat de productie en distributie in handen is van de bevolking zelf. Omdat het de enige vorm van media is die niet wordt beïnvloed door politici, kan burgerjournalistiek in beeld brengen wat nationale media niet kunnen. Voor de bevolking van Zimbabwe is dit een veilige manier om misstanden aan de kaak te stellen.”
De StoryMaker app voor mobiele reporters is gratis te downloaden via de Google Play Store.

Bootcamp onderzoeks- journalistiek in Mexico

Free Press Unlimited organiseerde in december 2013 in samenwerking met partnerorganisatie Periodistas de a Pie en onderzoeksjournalist Anabel Hernández een vierdaagse intensieve veiligheidstraining voor 140 journalisten en eindredacteuren in Mexico, gericht op het vergroten van hun vaardigheden om zichzelf te beschermen en de maatschappij te informeren over wat er werkelijk gaande is in hun land.

Bedreigde journalisten

Een redacteur die een week lang wordt ontvoerd nadat zijn website aan het licht bracht dat de plaatselijke burgemeester overheidsgelden verduisterde. Een journalist die bedreigd wordt en moet vluchten, nadat hij publiceert over het geweld in zijn woonplaats Acapulco. Zo hebben alle Mexicaanse journalisten en redacteurs hun eigen ervaring met de risico's van hun beroep. Onafhankelijke mediaprofessionals lopen een bijzonder hoog risico vanwege de corruptie van de overheid en de harde wetten van de drugscriminaliteit.

In december 2013 organiseerde Free Press Unlimited in samenwerking met de Mexicaanse organisatie *Periodistas de a Pie* daarom een training voor 140 redacteurs en journalisten. Het docententeam bestond uit diverse experts uit Centraal- en Zuid-Amerika. Het programma bevatte lezingen en workshops over de aanpak van goede onderzoeksjournalistiek, het belang van de journalistieke ethiek, en vooral veel adviezen over het beschermen van digitale, emotionele, fysieke en juridische veiligheid. Free Press Unlimited directeur Leon Willems: "Journalisten die bedreigd worden, zijn zich er niet van bewust dat veel collega-journalisten in dezelfde situatie zitten en voelen zich vaak alleen en geïsoleerd. Er is dus alle reden om een sociaal netwerk op te zetten."

Een trieste jaarbalans

Veel journalisten in Mexico krijgen vroeg of laat te maken met geweld. Balbina Flores van Reporters without Borders: "De voornaamste conclusies over 2013: zes journalisten vermoord en twee verdwenen, twee andere in ballingschap, meer dan 65 gevallen van fysieke agressie tegen journalisten en meer dan twintig journalisten hebben doodsb bedreigingen ontvangen."

Een van hen is Anabel Hernández. Kort na de publicatie van haar boek *Los Señores del Narco* in 2010 - over de banden tussen Mexicaanse drugskartels en de Mexicaanse overheid - werd ze gevolgd terwijl ze haar dochttertje ophaalde van school. Er lagen onthoofde dieren op haar stoep en haar familie werd bedreigd door gewapende mannen. Hernández klopte aan bij de overheid en kreeg dag en nacht beveiliging van bodyguards. Het is onzeker hoe lang Hernández nog kan rekenen op deze permanente bescherming. In de zomer van 2013 gaf de Mexicaanse overheid aan de beveiliging op te willen heffen, juist op het moment dat de Engelse vertaling van Hernández' boek, *Narcoland: The Mexican Drug Lords and their Godfathers* werd uitgebracht en er nieuwe aandacht voor haar spraakmakend werk volgde.

In oktober 2013 publiceerde Hernández een tekst in het tijdschrift *Proceso* waarin ze de Mexicaanse regering ervan beschuldigde haar geen adequate bescherming te bieden waardoor haar positie erg kwetsbaar is.

De regering sluit haar ogen

Hernández is bepaald geen uitzondering. Regelmatig worden journalisten bedreigd of vermoord vanwege hun werk. En ook mensen die opkomen voor de rechten van deze journalisten zijn doelwit. Begin oktober nog werd een van de medewerkers van het Mexicaanse kantoor van *Article 19*, een partnerorganisatie van Free Press Unlimited die opkomt voor bedreigde journalisten, geraakt door een metalen voorwerp dat door het raam naar binnen werd gegooid. De regering lijkt haar ogen te sluiten. In juli dit jaar beoordeelde de overheid het veiligheidsrisico voor medewerkers van *Article 19* nog als "laag". Volgens Hernández voert de overheid een bewust beleid om kritische journalisten en activisten bang te maken om zo te voorkomen dat mensen hun mond open doen.

Risico's inperken

Mexicaanse journalisten werken geïsoleerd van elkaar en hebben zich niet verenigd, de verbinding met internationale ondersteuning is daardoor moeilijk te realiseren. Samen met Free Press Unlimited maakt Hernández zich sterk voor de veiligheid van onafhankelijke journalisten in Mexico. Op haar initiatief organiseerden Free Press Unlimited en *Periodistas de a Pie* de vierdaagse veiligheidstraining voor journalisten en redacteurs in Mexico. In december 2013 was Hernández een van de trainers en leerde ze haar collega-journalisten over onderzoeksjournalistiek en over risico's inperken.

Hernández: "Media en de overheid in Mexico willen journalisten geen veiligheidstraining geven. Terwijl dit ontzettend belangrijk is. Het zorgt dat journalisten zich gesteund voelen omdat ze leren van collega journalisten en experts. Veel journalisten willen hun werk wel blijven doen, maar hebben niet de juiste vaardigheden om zichzelf te beschermen en om de maatschappij te informeren over wat er gaande is in ons land. De situatie heeft ervoor gezorgd dat journalisten in grote delen van Mexico hun mond houden, terwijl het juist zo belangrijk is dat de mensen in Mexico geïnformeerd blijven, dat de stilte doorbroken wordt."

Willems beaamt dit: "Inmiddels is de situatie zo ernstig dat grote delen van Mexico feitelijk niet meer over een functionerende pers bezitten. En de Mexicaanse regering houdt zich afzijdig. Vorig jaar nog, wilde de regering niet dat Mexico prioriteit is voor het actieplan van de Verenigde Naties voor de bescherming van journalisten. Deze ontkenning van de situatie door de Mexicaanse regering, heeft doden in het land tot gevolg en leidt tot verregaande straffeloosheid."

Journalisten kunnen stilte doorbreken

Hernández: "Uiteindelijk willen we dat journalisten de stilte doorbreken, zodat mensen betere beslissingen kunnen maken en de huidige realiteit kunnen veranderen. Maar er is nog een lange weg te gaan." Free Press Unlimited zal daarom doorgaan met verschillende projecten. Trainingen en online platforms moeten ervoor zorgen dat journalisten in Mexico meer samen gaan werken, hun vaardigheden en kennis verbeteren zodat meer mensen in Mexico weten wat er gaande is in hun eigen land.

Colofon

Redactie: Tangerine Design en Free Press Unlimited

Fotografie:

omslag: Hildebrand Bijleveld

pagina 7: Emilio Brizzi

pagina 10-11: Paul Enkelaar

pagina 15: Free Press Unlimited

pagina 20: Free Press Unlimited

pagina 22: Antoinette de Jong

pagina 26: Free Press Unlimited

pagina 30: Free Press Unlimited

pagina 36: Jan Joseph Stok

pagina 38: Marielle van Uiter

pagina 42: Paul Enkelaar

pagina 45: Adam Wiseman

Concept, ontwerp en productie: Tangerine Design

Cartografie: BosmaGrafiek.nl, gemaakt met Natural Earth

Druk: Aeroprint, Oudekerk aan de Amstel

Meer informatie:

Free Press Unlimited

Weesperstraat 3

1018 DN Amsterdam

T +31 20 800 0400

info@freepressunlimited.org

www.freepressunlimited.org

Free Press Unlimited

Weesperstraat 3

1018 DN Amsterdam

The Netherlands

T +31 20 800 0400

F +31 20 717 3648

info@freepressunlimited.org

www.freepressunlimited.org

**Free Press
Unlimited
jaarverslag
2013
over ons**

People deserve to know

manag

verslag

ement

↗ Visie, missie, doelstellingen en strategie	07
↗ Begroting 2014	09
↗ Onze organisatie	11
↗ Verantwoordingsverklaring	15
↗ Verslag van de Raad van Toezicht	19

Visie, missie, doelstellingen en strategie

Visie

“People deserve to know”. Alle mensen hebben recht op onafhankelijke informatie, dit maakt het mogelijk dat ze hun eigen leefsituatie kunnen beoordelen en beïnvloeden. Persvrijheid en vrijheid van nieuwsgaring zijn noodzakelijk voor het verzamelen en verspreiden van betrouwbare en onafhankelijke informatie. Media vervullen een cruciale rol in het verschaffen van een vrije en volledige toegang tot informatie voor de ontwikkeling van mensen en het controleren van overheden.

Missie

Free Press Unlimited wil onafhankelijk nieuws en informatie beschikbaar maken en houden voor iedereen, juist voor mensen in landen waar geen of beperkte (pers)vrijheid is.

Door lokale mediaprofessionals en journalisten te ondersteunen, wil Free Press Unlimited eraan bijdragen dat alle mensen toegang krijgen en houden tot die informatie die zij nodig hebben om te overleven en zich te ontwikkelen.

Onze kernwaarden zijn in vijf woorden te vangen: Onafhankelijk; Inspirerend; Inventief; Toegewijd; Maatwerk.

Doelstellingen

Free Press Unlimited heeft een viertal doelstellingen geformuleerd:

1. De media genieten erkenning en respect in landen waar Free Press Unlimited werkzaam is.
2. Er vindt debat, dialoog en uitwisseling plaats tussen verschillende actoren in de maatschappij waar dat voorheen niet het geval was.
3. Burgers, beleidsmakers en politici maken dagelijks gebruik van kwalitatief verbeterde media(producten) omdat ze toegankelijk zijn geworden.
4. (Media)organisaties zijn versterkt en professioneel.

De vier hoofddoelstellingen vertalen we in zes resultaatgebieden waarbinnen elk project van Free Press Unlimited valt en waarop we op activiteiten- en projectniveau rapporteren (zie deel A van dit jaarverslag).

De zes resultaatgebieden zijn:

1. Toename van mediabetrokkenheid bij kwetsbare groepen.
2. Versterkte media organisaties.
3. Versterkte media-ondersteunende organisaties.
4. Ondersteuning aan netwerken en platforms.
5. Journalistieke initiatieven
6. Individuele journalisten en bloggers

Strategie

Free Press Unlimited combineert lokale samenwerkingen met een internationale aanpak. We richten onze focus op fragiele staten en landen met een repressief regime waar geen of beperkte persvrijheid is. Samen met lokale journalisten, mediapioniers en mediaorganisaties werken we in ruim 40 landen aan het verruimen van de persvrijheid en het verhogen van de kwaliteit van onafhankelijke journalistiek. De lokale partners fungeren als katalysator voor verandering. Free Press Unlimited ondersteunt deze change agents op verschillende manieren, afgestemd op de lokale situatie en de bestaande behoefte.

We werken aan duurzame ontwikkeling van media, met een focus op het versterken van onafhankelijke partnerorganisaties in de mediasector. Waar onafhankelijke media ontbreken, ontwikkelt Free Press Unlimited journalistieke initiatieven, gericht op professionele onafhankelijke informatievoorziening. We versterken de capaciteit van journalisten en mediaprofessionals op individueel niveau. Onder bepaalde omstandigheden biedt Free Press Unlimited kleinschalige en tijdelijke hulp in acute crisissituaties zodat een journalist zijn/haar werk kan blijven doen en de burgers van informatie kan blijven voorzien. De veiligheid en toegang tot vrij internet is hierbij essentieel. Daarnaast faciliteert Free Press Unlimited de uitwisseling van kennis en ervaring tussen individuele journalisten in Nederland en ontwikkelingslanden. We opereren in een netwerk van internationale organisaties, deze samenwerking versterkt onze slagkracht. We kunnen actuele en relevante informatie over landen uitwisselen en kunnen snel schakelen op het moment dat er actie nodig is voor mensen die direct onze hulp nodig hebben.

Advocacy

Free Press Unlimited werkt aan de erkenning van het belang van persvrijheid en onafhankelijke journalistiek. We versterken de positie van lokale mediaprofessionals, journalisten en mediaorganisaties door hun veiligheid en deskundigheid te verhogen. Het doel van deze samenwerking met lokale partners is ten eerste zoveel mogelijk mensen toegang te geven tot betrouwbare informatie en ten tweede hun mediaparticipatie te verhogen.

Voor de meeste mensen in de wereld is toegang tot betrouwbare informatie niet vanzelfsprekend. Wij zijn van mening dat het belang van persvrijheid en het recht op onafhankelijke informatie wereldwijd publieke aandacht verdient en op de politieke agenda moet staan. We onderhouden daarom goede contacten met Nederlandse, Amerikaanse en Europese overheden, ambtenaren en decisionmakers.

Publiekscampagnes & publiciteit

Free Press Unlimited manifesteert zich ook in de Nederlandse media, met als doel de urgentie van onze missie onder de aandacht te brengen van beleidsmakers en het algemene publiek in eigen land. In 2013 zijn we frequent aanwezig geweest in de Nederlandse media, de volledige lijst van publicaties is opvraagbaar bij Free Press Unlimited. We ontwikkelden diverse evenementen en projecten om het draagvlak voor de noodzaak van ons werk te vergroten. Enkele voorbeelden zijn:

- “Pointers from Putin” - In 2013 werd op de jaarlijkse internationale Dag van de Persvrijheid (3 mei) succesvol aandacht besteed aan de situatie van de media in Rusland. Naast een goed bezochte discussieavond werd ook een postercampagne gelanceerd die veel respons kreeg in de Nederlandse pers.
- Creative Press Challenge 2013 - De ‘Creative Press Challenge’ is een nieuwe competitie die het dagblad de Volkskrant jaarlijks organiseert voor reclamemakers in Nederland. De deelnemers hebben de opdracht een advertentie te ontwerpen voor een goed doel. In 2013 had Free Press Unlimited als eerste organisatie de eer de aftrap te mogen geven. De competitie werd gewonnen door Luuk van de Put en Jurre van de Ven, namens het bureau Alfred International. Hun inzending werd op zaterdag 14 december gepubliceerd in de Volkskrant en bestond uit een confronterende witte pagina met daarop in klein geschreven letters de slogan “no news is bad news”. Volgens de jury een simpel en krachtig idee:

“Het beeldconcept is even simpel als aansprekend; het doet je stilstaan en nadenken. Het volkse gezegde ‘geen nieuw is goed nieuws’ wordt hier op zijn kop gezet en maakt zo uitstekend de kernmissie van Free Press Unlimited tastbaar”.

- Het Nationale Postcode Loterij Fonds voor journalisten - Dit fonds voorziet journalisten van een (bescheiden) onkostenvergoeding voor het maken van reportages in landen die anders nauwelijks aandacht krijgen in de Nederlandse media. In totaal konden dankzij het fonds 17 journalisten in 2013 naar het buitenland reizen, dit resulteerde in 35 artikelen en uitzendingen met nieuwsberichten over onder andere Bhutan, Rusland, Zuid-Soedan, Afghanistan, Syrië, Ghana en Colombia. De volledige lijst staat op de website van Free Press Unlimited.

Fondsenwerving

We kunnen ons werk doen dankzij de genereuze ondersteuning van particuliere donoren, fondsen en institutionele sponsors. We zijn blij met de robuuste steun van het ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het meerjarig Medefinancieringsstelsel (MFS-II) voor de periode 2010-2015. Free Press Unlimited participeert in vijf allianties in het kader van deze regeling, in het programmarapport staat een overzicht hiervan.

Daarnaast is de structurele bijdrage van de Nationale Postcode Loterij uniek te noemen, want deze is ook meerjarig en is niet geormerkt. In de afgelopen jaren is deze financiële steun een zeer welkome versterking van de duurzaamheid en onafhankelijkheid van de kernorganisatie van Free Press Unlimited gebleken. In 2013 ontvingen we ook een aanzienlijke incidentele bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. (zie bladzijde 17).

Onze strategie voor de komende jaren is gericht op aanboren van een steeds omvangrijker netwerk van gouvernementele, private en internationale fondsverstrekkers. We hebben daarom in 2013 een afdeling Donor Relations opgezet. Onze focus op fondswerving en het actief werven van nieuwe donoren bleek succesvol: in totaal is er in 2013 voor circa 8 miljoen euro aan extra fondsen binnengehaald. Dit betekent dat de begroting voor 2014 op ruim 16 miljoen euro uitkomt. Het is noodzakelijk om daadkrachtig uitvoering te blijven geven aan de uitbouw van onze fondswerving, opdat we de verwachte inkomstendalingen van de komende jaren succesvol kunnen opvangen.

Begroting 2014

Baten	begroting 2014	jaarrekening 2013	begroting 2013
Baten uit eigen fondsenwerving	3.150.000	815.986	2.750.000
Baten acties derden	1.561.938	807.399	645.000
Overheidssubsidies	11.778.171	13.013.652	9.399.670
Overige baten	10.000	73.211	10.000
Totale baten	16.500.109	14.710.248	12.804.670
Lasten			
<i>Besteed aan doelstelling</i>			
Programma mediaondersteuning	15.729.839	14.093.473	12.111.188
<i>Besteed aan werving donaties</i>			
Kosten uit eigen fondsenwerving	130.169	94.266	105.776
Kosten werving van overheidssubsidies	303.727	219.953	246.812
	433.896	314.219	352.588
<i>Besteed aan beheer en administratie</i>			
Beheer en administratie	315.287	195.441	311.866
Totaal lasten	16.479.022	14.603.133	12.775.642
Saldo baten en lasten	21.087	107.115	29.028

NO NEWS
IS BAD NEWS

Free Press Unlimited aims to make news and independent information available to everyone. **People deserve to know.**

FREE
PRESS
UNLIMITED

Onze organisatie

Na onze groei in 2012 hebben we in 2013 de focus gelegd op reflectie op de essentie van ons werk en de impact. We stelden ons de vraag welke trends te onderscheiden zijn op het vlak van vrije pers, onderzoeksjournalistiek, jongeren in de media, vrouwen in de media, internetveiligheid en kennisoverdracht. Een reeks van brainstorm-sessies resulteerde in een strategisch meerjarenplan.

Op intern organisatieniveau werd 2013 gekenmerkt door vernieuwing, gecombineerd met een consolidatie met het oog op de toekomst. Dit is zichtbaar in onder andere de implementatie van het intern opleidingsplan, Continuous Professional Development Plan, nieuwe leden voor de personeelsvertegenwoordiging en een nieuw team voor Donor Relations.

Personeelsbeleid

Personeelsvertegenwoordiging Free Press Unlimited kent een actieve personeelsvertegenwoordiging, die in 2013 regelmatig overleg voerde met het bestuur. Onderwerp van gesprek waren onder meer arbeidsvoorwaarden, de jaarrekening en de (meer) jaarplannen van de organisatie. In juni 2013 zijn verkiezingen gehouden omdat de zittingstermijn van een aantal leden afliep. Per 1 juli 2013 bestaat de personeelsvertegenwoordiging uit: Michael Pavicic (voorzitter), Dessi Damianova (lid), Tamara Lunacek (lid) en Marinka Vukojevic (lid).

Vertrouwenscommissie Begin 2012 heeft Free Press Unlimited de zogenoemde 'Code of Conduct' opgesteld en ingevoerd. De 'Code of Conduct' is een gedragscode die standaarden zet voor het ethisch handelen van alle medewerkers van Free Press Unlimited en is ook van toepassing op de partners, experts en trainers van Free Press Unlimited. De handhaving van de gedragscode ligt in handen van een permanente Vertrouwenscommissie die namens bestuur en personeel is ingesteld en als klankbord fungeert voor klachten van ethische aard die vertrouwelijke behandeling behoeven in geval van overtreding van de gedragscode. Deze commissie brengt jaarlijks verslag uit aan het bestuur. Over het verslagjaar 2013 rapporteerde de Vertrouwenscommissie dat er

drie informele verzoeken om advies zijn geweest en dat er geen onderwerpen aanhangig zijn gemaakt bij de commissie.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen Het maatschappelijk verantwoord ondernemen is de basis van ons dagelijks werk, de Code of Conduct is daar onder andere een voorbeeld van.

Ons werk heeft een internationaal bereik, daarom is het onvermijdelijk dat onze medewerkers frequent vlieguren moeten maken. Per vliegticket betalen we een percentage voor klimaatcompensatie. We proberen de vlieguren tot de uiterste noodzakelijkheid te beperken en zoveel mogelijk de internationale contacten via Skype te laten plaatsvinden. Voor de binnenlandse reizen van onze medewerkers stimuleren we het gebruik van het openbaar vervoer en we faciliteren thuiswerken. We stellen ons tot doel een volledig digitaal kantoor te zijn. We gebruiken zo veel mogelijk duurzame energiebronnen. Onze lunchvoorziening is afkomstig van de biologische buurtboer. We gebruiken milieuvriendelijke schoonmaakmiddelen en scheiden ons afval.

Training en opleiding De focus ligt bij Free Press Unlimited meer dan ooit op innovatie, co-creatie en het permanent identificeren van kansen en stimuleren van fondswerving. In 2013 is gestart met het Continuous Professional Development Plan om alle medewerkers in de komende jaren intensief te begeleiden in een doorlopend traject dat jaarlijks naar behoefte wordt ingevuld en aangepast. Daarnaast stimuleert Free Press Unlimited persoonlijke ontwikkeling door het toekennen van opleidingen en/of studies op individueel niveau. Verder is in 2013 een introductiecursus voor nieuwe

medewerkers ingevoerd, waarin zij vertrouwd gemaakt worden met onze regels, procedures en werkwijzen.

Veiligheidsbeleid Free Press Unlimited werkt in meer dan veertig landen waarvan het overgrote deel bekend staat als repressief en/of fragiel. Het werken in dergelijke gebieden brengt risico's met zich mee voor onze medewerkers en hun partners. Met name journalisten lopen in die landen gevaar, want bedreigingen, geweldpleging, kidnapping en arrestaties komen helaas regelmatig voor. We voeren daarom een actief veiligheidsbeleid waaraan alle medewerkers zich moeten houden. Dit impliceert onder andere dat medewerkers die voor hun functie reizen, een veiligheidscursus gevolgd moeten hebben en daarnaast op de hoogte zijn van het actuele veiligheidsbeleid en adviezen. Om het veiligheidsbeleid goed te kunnen uitvoeren heeft Free Press Unlimited een eigen Security Officer in dienst (0,6 fte).

Ziekteverzuim Onze medewerkers hebben een hoge mate van betrokkenheid bij onze missie en activiteiten. Daar zijn we trots op, maar we willen tegelijkertijd waken over het behoud van een gezond werkklimaat. Free Press Unlimited voert daarom een actief ziekteverzuim-preventiebeleid, in samenwerking met haar arbodienst ArboNed. Het percentage ziekteverzuim in 2013 is gezakt naar 5,69% (was 6,26%), toch is dit nog hoger dan het landelijk gemiddelde en de geldende norm van 3,5%. Dit werd onder andere veroorzaakt door het gegeven dat in 2013 meerdere medewerkers door operationele (niet ernstige) ingrepen tijdelijk uitgeschakeld waren, daarnaast was één medewerker langdurig ziek (niet bedrijfsgerelateerd).

Stagebeleid Free Press Unlimited hanteert een duidelijk en eenduidig beschreven stagebeleid, met richtlijnen op het vlak van werving en taakomschrijving. Het doel hiervan is de wisselwerking tussen onze organisatie en de aankomende professionals te optimaliseren. Zij stellen ons vragen die ons scherp houden, wij geven hen relevante werkervaring. Stagiaires kunnen door inbreng van nieuwe inzichten een bijdrage leveren aan het functioneren van Free Press Unlimited als innovatieve en lerende organisatie. Het volledige stagebeleid is bij de afdeling Personeelszaken op te vragen.

Vrijwilligersbeleid De inzet van vrijwilligers zorgt voor een versteviging van onze verbondenheid met de Nederlandse samenleving. We stimuleren de participatie en de motivatie van vrijwilligers, met name jongeren. We

laten hen kennis maken met de missie en visie van Free Press Unlimited, maar geven hen ook de gelegenheid hun kennis en capaciteiten op constructieve wijze inzetbaar te maken bij onze activiteiten. In 2013 hebben 22 vrijwilligers een bijdrage geleverd aan het succes van Free Press Unlimited, zoals door hun inzet bij de Dag van de Persvrijheid. Ze zijn bij die gelegenheden goed herkenbaar aan hun gele T-shirts, maar hun zichtbaarheid strekt zich ook uit tot hun verslagen die we publiceren op onze website.

Beloningsbeleid

- **Bestuur** Free Press Unlimited heeft een tweekoppige directie die tezamen het bestuur vormen. Leon Willems is voorzitter van het bestuur en Ruth Kronenburg is lid van het bestuur. Beide hebben een aparte taakverdeling en verantwoording. Bij het vaststellen van de beloning van het bestuur is de 'Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen' van de VFI en de Code Wijffels gevolgd. De beloning is vervolgens ingeschaald conform de salarisschalen in het Rechtspositie Reglement van Free Press Unlimited. De beloning van het bestuur staat vermeld in de jaarrekening (zie deel C van dit jaarverslag).
- **Toezichthoudend orgaan** Free Press Unlimited beschikt over een Raad van Toezicht. De taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht staan beschreven in de statuten. De voorzitter en de leden van de Raad van Toezicht oefenen hun taak onbezoldigd uit.

Medewerkers Free Press Unlimited heeft een eigen Rechtspositie Reglement waarin de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers, het bestuur en management zijn vastgelegd. Wijzigingen vinden plaats in overleg met de personeelsvertegenwoordiging en worden eenmaal per jaar vastgesteld. Inschaling vindt plaats op basis van vastgestelde functieomschrijvingen en bijbehorende salarisschalen (maximaal 10). Beloning vindt plaats conform het Focus-systeem, dat uitvoerig beschreven staat in het Rechtspositie Reglement.

Nevenactiviteiten Bestuursvoorzitter Leon Willems is Chairman of the Board bij het 'Global Forum for Media Development' (GFMD, Brussel) en Member of the Board bij 'This is Africa' (Hilversum). Hij voert deze functies onbezoldigd uit. Tevens is hij bestuurslid bij stichting Ghetto Radio Nederland.

Kwaliteitsmanagement

De kwaliteit van de bedrijfsvoering van Free Press Unlimited wordt jaarlijks getoetst door vier onafhankelijke instanties:

1. **Dubois & Co** is de externe accountant van Free Press Unlimited en beoordeelt voornamelijk de financiële bedrijfsvoering en verslaglegging;
2. **LRQA** beoordeelt met name in hoeverre Free Press Unlimited voldoet aan de kwaliteitsnorm ISO 9001. Free Press Unlimited is gecertificeerd tot en met 23 april 2015, met jaarlijks tussentijdse toetsingen;
3. **Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF)** checkt jaarlijks of Free Press Unlimited voldoet aan het CBF-keur voor goede doelen waarin ook is opgenomen de Code Wijffels (goed bestuur voor Goede Doelen). Free Press Unlimited is gecertificeerd tot en met juli 2014;
4. **Plan Nederland** is penvoerder van de Child Rights Alliance en neemt jaarlijks een audit af onder haar alliantie-partners. De audit spitst zich toe op een aantal punten zoals goed bestuur en project management/procedures.

Kengetallen van de formatie in 2013

Totaal aantal fte's per 31/12/2013	
Waarvan aantal fte's werkzaam voor FPU	44,2 (2012 44,4)
Waarvan aantal fte's werkzaam voor Radio Dabanga	30,6 (2012 27,5)
Buitenland aantal fte's (freelance) *	13,6 (2012 13,9)
	3,0 (2012 3,0)
Uitsplitsing fte's naar functies binnen Free Press Unlimited:	
Directie	2,0 (gelijk gebleven)
Teamleiders	1,6 (was 2,7)
Programma Coördinatoren	10 (was 10,6)
Project Officers	6,4 (was 5,8)
Financiële medewerker	1,6 (was 1,0)
Controller	0,7 (was 0,8)
Secr./office management	2,0 (was 3,0)
Communicatie	3,3 (was 2,6)
Fondsenwerving	1,8 (was 0)
Kennis en Kwaliteit	1,5 (was 1,5)
Aantal vrouwen per 31 december 2013	32 (was 28)
Aantal mannen per 31 december 2013	20 (was 22)
Aantal stagiaires in 2013	20
Aantal vrijwilligers in 2013	22
Uitstroom 2013	11 (was 10)
Instroom 2013	14 (was 15)
Verzuim in %	5,69 (was 6,26%)
Gemiddeld verzuimduur in dagen	7
Waarvan door bedrijfsongevallen	0
Zwangerschapverlof (buiten de cijfers gehouden)	1

* Productiekantoren in het buitenland.

Free Press Unlimited heeft in twee landen dusdanig grote producties lopen dat deze via een lokaal kantoor georganiseerd zijn en rechtstreeks onder het toezicht van het hoofdkantoor vallen. Dit is het geval bij het productiekantoor in Zuid Soedan (Juba) en in Somaliland (Hargeisa). De productiekantoren worden geleid door freelance ingehuurd medewerkers (in totaal 3 fte), die lokale medewerkers aansturen. Zij vallen onder de lokale arbeidsvoorwaarden. Het beleid van Free Press Unlimited is gericht op samenwerking met lokale partners en hen dusdanig te versterken dat ze zelfstandig en zonder ondersteuning verder kunnen werken. Ook bij deze twee productiekantoren is het beleid hierop afgestemd.

حقیقت

Verantwoordingsverklaring

Deze verantwoordingsverklaring is conform de richtlijnen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) opgesteld en betreft het toezicht houden en besturen, de omgang met belanghebbenden en de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen.

Toezichthouden en besturen

Free Press Unlimited hanteert een strikte scheiding tussen de functies en taken van de Raad van Toezicht enerzijds en het bestuur anderzijds.

Het bestuur is conform de statuten belast met het dagelijks beleid en legt hierover verantwoording af aan het toezichthoudend orgaan, de Raad van Toezicht. De statuten zijn opvraagbaar bij Free Press Unlimited.

Toezicht houden Het verslag van de Raad van Toezicht is als aparte bijlage aan dit managementverslag toegevoegd. De Raad van Toezicht heeft de volgende taken als toezichthoudend orgaan:

- benoemen, schorsen en ontslaan van leden van de Raad van Toezicht en van bestuursleden, alsmede de vaststelling van de bezoldiging bestuursleden;
- vaststellen van de arbeidsvoorwaarden, de taak- en functieomschrijving van bestuursleden;
- toezichthouden op bestuur;
- bij afwezigheid of ontbreken van het bestuur het tijdelijk waarnemen van bestuur;
- benoemen en zo nodig vervangen van de externe deskundige die belast is met de controle van het financieel jaarverslag van de stichting;
- goedkeuren van het door het bestuur vastgestelde jaarrekening en jaarverslag, begroting en jaarplan, financiële meerjarenplanning en meerjarenbeleidsplan;
- goedkeuren van het aangaan of verbreken van duurzame of belangrijke samenwerkingsverbanden met derden;
- verlenen of onthouden van goedkeuring aan besluiten van het bestuur, daar waar de statuten dat vereisen;
- gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur over alle aangelegenheden omtrent de stichting.

Besturen Het bestuur bestaat uit twee leden en vormt tevens de statutaire directie. Het bestuur bestond in 2013 uit de heer Leon Willems (voorzitter statutaire directie; Director of Policy & Programmes) en mevrouw Ruth Kronenburg (lid statutaire directie; Director of Operations).

Het bestuur vormt samen met de overige managementleden het Management Team. Het Management Team komt wekelijks bijeen in vergadering. Het heeft geen besluitvormende bevoegdheid, maar wordt wel geraadpleegd over besluiten of voorgenomen besluiten van het bestuur. Het bestuur vergadert ook afzonderlijk. De taken van het bestuur zijn vastgelegd in zowel de statuten als een directiereglement en bestaan met name uit:

- strategisch beleid, algemene aansturing en representatie;
- op hoofdlijnen verantwoordelijk voor een adequate financiële en administratieve kwaliteitsbewaking;
- het benoemen, schorsen en ontslaan van personeelsleden;
- vaststellen salaris en verdere arbeidsvoorwaarden;
- vaststellen van jaarrekening en jaarverslag, begroting en jaarplan, financiële meerjarenplanning en meerjarenbeleidsplan;
- gedelegeerd mandaat door de Raad van Toezicht op het aangaan of verbreken van duurzame of belangrijke samenwerkingsverbanden, en het plegen van rechtshandelingen waaronder het aangaan van leningen, wijziging van de statuten, aanstellen externe accountant.

Onze communicatie met belanghebbenden

Free Press Unlimited onderscheidt drie groepen belanghebbenden, te weten partnerorganisaties, donoren en donateurs en sympathisanten.

We hebben in 2013 op diverse wijze verantwoording afgelegd aan deze groepen. Het doel hiervan is feeling te houden met wat er leeft in de landen waar we werkzaam zijn, op het gebied van media en de politieke en economische situatie daaromheen. Dit stelt ons in staat zinnvolle interventies te bepalen, ons beleid te evalueren en onze communicatie te verfijnen.

Partnerorganisaties Free Press Unlimited hecht aan een goede samenwerking en interactie met haar partners.

We voeren een actief partnerbeleid waarin onze partners op diverse manieren betrokken worden bij onze werkwijze en strategie. Onze partners worden minimaal tweemaal per jaar door de betreffende Programma Coördinator bezocht. We houden eenmaal in de twee jaar een breed partner-tevredenheidsonderzoek en eenmaal in de vier jaar een internationale partnerconferentie. Het Kids News Network heeft jaarlijks een internationale conferentie, in november 2013 vond deze plaats in Lusaka, Zambia. Naast deze periodieke contacten met onze partners, houden wij hen op de hoogte van specifieke ontwikkelingen via de website en nieuwsbrieven.

De vierjaarlijkse internationale partnerconferentie werd in juni 2013 gehouden in Istanbul, met 80 deelnemers. Deze bijeenkomst is voor mediaprofessionals een unieke kans om met vakgenoten te praten die in vergelijkbare situaties werken. Journalisten horen van collega's in andere landen waar zij tegenaan lopen, internationale experts bespreken tijdens workshops mogelijke oplossingen. Partnerorganisaties presenteren best practices en voor Free Press Unlimited is deze inspirerende bijeenkomst een uitgelezen kans om informatie en input te verkrijgen voor toekomstig beleid. De *Free Press Unlimited Drivers of Change Award* (€ 2.500) ging naar de onderzoekskrant *Ziarul de Garda* (Moldavië), mediaorganisatie Gorebete uit Ethiopië verwierf de *Innovators in Media Award* (€ 7.500), en het *Forum for African Investigative Reporters (FAIR)* uit Zuid-Afrika werd bekroond met de *Partners' Choice Award on the Best Media Product* (€ 5.000).

Tevens hebben we in 2013 ons partnerbeleid aangepast op basis van de feedback die we kregen uit het

omvangrijke partnertevredenheidsonderzoek dat eind 2012 werd uitgevoerd door het Britse bureau Keystone, in samenwerking met Partos, de branchevereniging voor internationale samenwerking. Free Press Unlimited eindigde in dit onderzoek op een zeer eervolle derde plaats van de 46 (internationale) NGO's die hieraan meededen, een resultaat waar we trots op zijn. We citeren uit het onderzoeksrapport: "Free Press Unlimited blijkt een organisatie welke respectvol omgaat met haar partners en voor hen echt van toegevoegde waarde is." Onze partners beschrijven ons verder als betrouwbaar en flexibel. Een ander positief punt is dat we goed meedenken met de specifieke situatie waarin onze partners hun werk doen. "Free Press Unlimited beoordeelt ons op wat we leveren en houdt hierbij rekening met de verschillen in werkomgeving," aldus een van onze partners. Uit de feedback bleek dat onze partners ook verbeterpunten zien op het vlak van de inzet van trainers en expertise ('capacity building'). In 2013 zijn we aan de slag gegaan met de verbetering van dit kritiekpunt, door aandacht te geven aan verhoging van de vaardigheid van onze medewerkers op dit vlak. Onze partners zouden ook graag zien dat we meer mogelijkheden creëren voor uitwisseling van kennis en informatie met geestverwante organisaties. Dit heeft Free Press Unlimited gelijk in de praktijk gebracht tijdens de internationale partnermeeting in juni 2013 in Istanbul.

Free Press Unlimited heeft een klachtenprocedure voor donoren opgezet, conform de ISO normering. Alle klachten komen in het klachtenregister dat jaarlijks door de directie wordt beoordeeld. Indien noodzakelijk worden naar aanleiding van klachten procedures en/of beleid aangepast.

Donoren Free Press Unlimited streeft naar een kritische samenwerking, gestoeld op wederzijds respect en uitwisseling van kennis en kunde. Naast regelmatige fysieke bezoeken, communiceren we met onze donoren door middel van narratieve en financiële rapportages, jaarverslagen en jaarplannen. Free Press Unlimited is volledig afhankelijk van subsidies en donaties. We hebben er dan ook alle belang bij dat de relatie met onze donoren goed is.

- Het ministerie van Buitenlandse Zaken beheert het Mensenrechtenfonds en de portefeuille voor ontwikkelingssamenwerking en is een belangrijke donor voor ons. Ook in 2013 heeft Free Press Unlimited intensief samengewerkt met de Nederlandse ambassades in het buitenland.

leder vanuit de eigen verantwoordelijkheid en ambitie om vrijheid van meningsuiting en persvrijheid te bevorderen. Alle programma coördinatoren, teamleiders en het bestuur van Free Press Unlimited hebben door het jaar heen regelmatig overleg gehad met ambassades over prioriteiten en ontwikkelingen rond persvrijheid in de landen waar we actief zijn. Het volledig overzicht van de bezochte ambassades is op te vragen bij Free Press Unlimited.

- De Nationale Postcode Loterij is een tweede zeer belangrijke donor voor ons. Free Press Unlimited ontvangt sinds 2011 een jaarlijkse bijdrage van € 500.000. Naast deze structurele bijdrage heeft de Nationale Postcode Loterij in 2013 een extra bijdrage van € 2.500.000 toegekend aan Free Press Unlimited voor het project 'Onze toekomst is nu', waarmee we de succesvolle formule van het Kids News Network kunnen uitrollen in zes opkomende economieën (Brazilië, India, Rusland, Mexico, Zuid-Afrika en Egypte), alsmede voldoende middelen hebben gekregen om een internationaal format op te zetten.
- Internationale overheden vormen de derde groep donoren, met als belangrijkste leden de Europese Unie, de United States Department of State, de United States Agency for International Development (USAID), het Department for International Development (DFID) van de Britse overheid en het Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA).

Donateurs en sympathisanten Free Press Unlimited beschikt over een kleine doch trouwe groep private donateurs en sympathisanten. Regelmatig informeren wij deze groep over de voortgang van onze projecten, ons beleid, ontwikkelingen binnen de organisatie en de financiële situatie. Dit doen we onder andere via onze website, jaarverslag, halfjaarlijkse nieuwsbrief, persberichten en berichtgeving in de media. Daarnaast zijn we actief op Facebook, Twitter en LinkedIn, organiseren we evenementen en workshops en geven we presentaties tijdens internationale conferenties. We geven ook diverse gastcolleges op universiteiten en hoge scholen. Ons doel van deze communicatie is de omvang en de diversiteit van de groep private donateurs te vergroten, met als mogelijke bijvangst stagiairs en vrijwilligers te werven. Daarnaast is het doel van onze communicatie om de missie van Free Press Unlimited op de politieke agenda te krijgen en de publieke aandacht in het algemeen te richten op het thema persvrijheid.

Effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen

Effectiviteit Free Press Unlimited blijft zich ontwikkelen op het vlak van kwaliteitsbewaking en wil zich manifesteren als een lerende organisatie. Om zo effectief mogelijk als organisatie te opereren heeft Free Press Unlimited in 2011 een PME-systeem (Planning, Monitoring en Evaluatie) opgezet. Het PME-systeem vormt sindsdien de basis voor de algemene verantwoording, stuur- en leerprocessen binnen Free Press Unlimited. Dit betekent onder andere dat alle projecten van Free Press Unlimited systematisch geëvalueerd worden, tussentijds of achteraf. Zo worden ook onbedoeld behaalde resultaten en waardevolle lessons learned vastgesteld en geanalyseerd. De projecten worden beoordeeld op de criteria van onze zes resultaatgebieden (zie de paragraaf over onze strategie).

Efficiëntie Free Press Unlimited hanteert Richtlijn 650 als de norm voor de hoogte van de overheadkosten, deze richtlijn vormt tevens de basis voor het opstellen van de jaarrekeningen en de begrotingen. De basiseis is om minimaal 90% van de beschikbare baten te besteden aan de doelstelling. De Raad van Toezicht controleert de toepassing van deze norm en ziet erop toe dat deze niet onderschreden wordt. In 2013 is maar liefst 96,5% besteed aan de doelstelling van de organisatie, dit is een lichte aanscherping van de score in 2012 (95,8%). Het is dus ook in 2013 gelukt om onze overhead kosten te beperken tot ver onder de geldende norm. Het financiële beleid is erop gericht om de inkomsten zoveel mogelijk aan te wenden voor de doelstellingen van de organisatie en zo min mogelijk aan de kosten voor beheer en administratie. De directie stuurt aan op beperking van het aantal kleine projecten die relatief een hoge beheerlast met zich meebrengen. Flexibiliteit is echter een groot goed, daarom wordt binnen Free Press Unlimited geen norm per project opgelegd.

Aan de inkomstenkant realiseerde Free Press Unlimited in 2013 een percentage van 38% andere donoren dan het ministerie van Buitenlandse Zaken (de geldende norm is 25%). Onze doelstelling is na 2015 dit kengetal te verdubbelen tot 60%.

Reservebeleid De Raad van Toezicht alsmede het bestuur zijn een reservebeleid overeengekomen waarbij de continuïteitsreserve gelijk is aan een jaar exploitatiekosten. Meer informatie staat in deel C van dit jaarverslag.

Bestuur

Leon Willems	Voorzitter statutaire directie; Director of Policy & Programmes
Ruth Kronenburg	Lid statutaire directie; Director of Operations

Vertrouwenscommissie

Jan Bonjer	<i>Hoofdredacteur Het Financieele Dagblad</i>
Fieneke Diamant	<i>Journalist</i>

Personeelsvertegenwoordiging *per 1 juli 2013*

Michael Pavivic	Voorzitter, <i>PME manager Press Freedom 2.0 Alliance</i>
Dessi Damianova	Lid, <i>Programme Coordinator for Asia</i>
Marinka Vukojovic	Lid, <i>Project Officer Caucasus</i>
Tamara Lunacek	Lid, <i>Project Officer Radio Dabanga</i>

Raad van Toezicht

Joop Daalmeijer	Voorzitter <i>Bestuurslid De Buren (Brussel), bestuursvoorzitter De Tegel, voorzitter Raad voor Cultuur, bestuursvoorzitter Cliniclowns</i>
Marietje Schaake	Vicevoorzitter <i>Lid van het Europees Parlement voor D66 / ALDE Group</i>
Teus Eenkhoorn	Lid en voorzitter financiële audit commissie <i>Directeur van de Reinwardt Academie, geen nevenfuncties</i>
Henk Boer	Lid en lid financiële audit commissie <i>Lid Raad van Toezicht Stichting Gezondheidscentra Amsterdam Zuidoost, Lid Ledenraad Amnesty International Nederland (vanaf 15 juni 2013)</i>
Corine de Vries	Lid <i>Managing editor De Volkskrant, geen nevenfuncties</i>
Ronald Gijsbertsen	Lid <i>Directeur van SOMO (Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen), geen nevenfuncties</i>
Mark Fuller	Lid, <i>sinds 13 december 2013</i> <i>Bestuurslid NVJ, bestuurslid SBBP / FD Mediagroep</i>
Huub Elzerman	Lid, <i>sinds 13 december 2013</i> <i>Bestuurslid NVJ</i>

Verslag van de Raad van Toezicht

Het functioneren van de Raad van Toezicht in 2013

De Raad van Toezicht van Free Press Unlimited bestaat uit zeven leden. Een zittingstermijn bedraagt vier jaar en kan maximaal drie keer verlengd worden.

De Raad van Toezicht is in 2013 driemaal bij elkaar geweest. Maandelijks wordt een financieel verslag naar de leden van de Raad van Toezicht gestuurd en eens in de twee maanden wordt verslag gedaan van de activiteiten van het bestuur. Op belangrijke punten is er tussentijds overleg geweest tussen de voorzitter van het bestuur en de voorzitter van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht bestond in 2013 uit de volgende leden: Joop Daalmeijer (voorzitter), Marietje Schaake (vicevoorzitter), Teus Eenkhoorn (lid, voorzitter financiële audit commissie), Henk Boer (lid, financiële audit commissie), Corine de Vries (lid), Ronald Gijsbertsen (lid) en Mark Fuller (lid). Huub Elzerman heeft in 2013 aangegeven om privéredenen te willen stoppen, zijn positie is per 13 december 2013 ingevuld door Mark Fuller. Zowel de Raad van Toezicht als het bestuur willen Huub Elzerman zeer hartelijk danken voor zijn inzet, toewijding en betrokkenheid bij Free Press Unlimited. Hij heeft met name een actieve rol gespeeld in het fusieproces in de periode 2010 - 2011.

Binnen de Raad van Toezicht is de Financiële Audit Commissie belast met de financiële controle op de stichting. De Financiële Audit Commissie bestaat minimaal uit twee leden van de Raad van Toezicht, in 2013 waren dit voorzitter Teus Eenkhoorn en lid Henk Boer. De commissie komt minstens twee keer per jaar bij elkaar en heeft onder andere als taak de jaarrekeningen en begrotingen te controleren en hierover advies uit te brengen aan de gehele Raad van Toezicht. De taken en bevoegdheden van de Financiële Audit Commissie staan beschreven in een apart reglement dat door de Raad van Toezicht is geaccordeerd.

Good Governance

Free Press Unlimited volgt bij de inrichting van het Kwaliteitsmanagementsysteem de internationaal erkende ISO 9001:2008 norm. Het primaire proces richt zich op identificatie van partners, het contracteren van

overdracht en ondersteuning van expertise, gevolgd door de rapportage daarover. Dit alles volgens het principe van goed bestuur en transparantie.

De Raad van Toezicht constateert dat Free Press Unlimited in 2013 voldoende middelen heeft gereserveerd om het traject van het Continuous Professional Development Plan (CPDP) uit te voeren en dat de Code of Conduct gerespecteerd is.

Free Press Unlimited hanteert Richtlijn 650 als de norm voor de hoogte van de overheadkosten, deze richtlijn vormt tevens de basis voor het opstellen van de jaarrekeningen en de begrotingen. De basiseis is om minimaal 90% van de beschikbare baten te besteden aan de doelstelling. De Raad van Toezicht heeft geconstateerd dat deze norm in 2013 ruim gehaald is, met een 96,5% besteding aan de doelstelling van de organisatie. Dit is een lichte aanscherping van de eveneens goede score in 2012 (95,8%). De gemiddelde beheerbelasting beperkte zich dus in 2013 opnieuw tot ver onder het algemeen geldende maximum van 8% van de totale kosten op jaarbasis.

Free Press Unlimited volgt bij het vaststellen van het salaris van het Bestuur de 'Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen' van de VFI en de Code Wijffels. De beloning is ingeschaald conform de salarisschalen in het Rechtspositie Reglement van Free Press Unlimited.

De Raad van Toezicht van Free Press Unlimited hecht er waarde aan te melden dat de beloning voor het bestuur en de overige leden van het Management Team beduidend lager ligt dan de maximaal toegestane beloning conform de Code Wijffels. Er zijn geen medewerkers die een hogere beloning krijgen dan de afzonderlijke leden van het bestuur.

Vooruitblik

Free Press Unlimited heeft in 2013 een Meerjaren Strategieplan opgesteld en het Jaarplan 2014. Op basis van de opgedane ervaringen zal in 2014 het Jaarplan 2015 opgesteld worden.

Joop Daalmeijer, voorzitter Raad van Toezicht Free Press Unlimited.

10 POINTERS FROM PUTIN:

#6 FLAUNT YOUR MANLY BODY

**But keep gays off
the streets.**

Do you think Putin is just playing around?
Find out why we should take him seriously on 3 May.

**internationale
dag van de
persvrijheid**

persvrijheid.nl

Vrijdag 3 mei 2013
MC Theater, Amsterdam

**FREEEE
PRESS
UNLIMITED**

People deserve to know

Colofon

Redactie: Tangerine Design en Free Press Unlimited

Fotografie:

pagina 4-5: Redouan Harrak

pagina 6: Emilio Brizzi, Paul Enkelaar en Free Press Unlimited

pagina 10: Luuk van de Put en Jurre van de Ven (Bureau Alfred International)

pagina 14: Antoinette de Jong

pagina 20-21: Marielle van Uitert

pagina 22: Postercampagne "Pointers from Putin"

Concept, ontwerp en productie: Tangerine Design

Druk: Aeroprint, Oudekerk aan de Amstel

Meer informatie:

Free Press Unlimited

Weesperstraat 3

1018 DN Amsterdam

T +31 20 800 0400

info@freepressunlimited.org

www.freepressunlimited.org

Free Press Unlimited

Weesperstraat 3

1018 DN Amsterdam

The Netherlands

T +31 20 800 0400

F +31 20 717 3648

info@freepressunlimited.org

www.freepressunlimited.org

**Free Press
Unlimited
jaarverslag
2013
onze
jaarrekening**

People deserve to know

**financi
verslag**

eel

↗ Inleiding	05
↗ Balans per 31 december 2013	06
↗ Staat van baten en lasten over 2013	08
↗ Kasstroomoverzicht	09
↗ Waarderingsgrondslagen	10
↗ Toelichting op de balans	11
↗ Toelichting op de staat van baten en lasten	15
↗ Specificatie en verdeling kosten naar bestemming	19
↗ Accountantsverklaring	20

**People
deserve to
know**

Financieel verslag 2013

Het jaar 2013 kenmerkte zich vooral door een verdere inspanning op het gebied van acquisitie. Free Press Unlimited heeft sterk geïnvesteerd in relaties met nieuwe donoren, ter voorbereiding op de toekomst die zich zal gaan kenmerken door verdere afkalving van ontwikkelingshulp en (institutionele) subsidies.

Het werven van nieuwe donoren is een langzaam en intensief proces van kennismaking, via het aanwakkeren van interesse tot elkaar echt leren kennen, voordat er daadwerkelijk overgegaan wordt tot het verstrekken van een subsidie. Maar al deze inspanningen hebben resultaat gehad. Free Press Unlimited heeft haar doelstelling van 2 miljoen voor acquisitie ruimschoots gehaald, zoals zichtbaar is in onze jaarrekening. Eind 2013 presenteerden we onze meerjaren-strategie, waarin we aangeven dat we de komende jaren verder gaan investeren in acquisitie om de verwachte batendaling van met name na 2015 enigszins te kunnen opvangen.

In 2013 werd daarnaast verder geïnvesteerd in de medewerkers van Free Press Unlimited door middel van het interne trainingsprogramma. met deze investeringen zijn we ons inziens beter voorbereid op de toekomst.

Free Press Unlimited heeft een solide financiële basis nodig. De continuïteitsreserve met als eindresultaat 1,5 miljoen euro voldoet aan het door de Raad van Toezicht vastgestelde minimum van 70% van een jaar uitvoeringskosten. Daarmee is beoogde minimum reserve ruim 1,5 jaar eerder bereikt dan was voorzien. Het maximum is overigens door de Raad van Toezicht vastgesteld op 150%, conform de Richtlijn 650.

Free Press Unlimited heeft zich in 2013 ook ingespannen om nog efficiënter te werken, wat resulteerde in een ongekend lage overhead. Het financieel beleid van Free Press Unlimited is er zoveel mogelijk op gericht om aan de doelstelling te voldoen (> 90%) maar ook om nieuwe initiatieven te kunnen ontwikkelen.

Free Press Unlimited wil flexibel blijven en zich niet alleen richten op de landen waar ze nu reeds actief is, maar wil ook in andere landen projecten kunnen opzetten en snel kunnen reageren op crisissituaties met inzet van onze expertise. Het bevorderen van onafhankelijke journalistiek en een vrije media sector is geen eenvoudige opgave. Het vereist toewijding, inzicht in lokale omstandigheden, en ook geld. Dat is de reden waarom wij ons in de komende jaren nog meer zullen richten op het werven van nieuwe fondsen. Want als een land geen vrije pers heeft, is de prijs die de lokale bewoners hiervoor betalen nog veel hoger.

Balans per 31 december 2013

Bedragen in euro

Activa	31/12/2013	31/12/2012
Vaste activa		
Verbouwing	134.736	156.429
Kantoorinventaris	54.507	73.777
Computers	19.395	2.853
Totaal vaste activa	208.638	233.059
Vlottende activa		
Overlopende activa	384.721	32.684
Vorderingen en voorschotten	151.000	258.558
Te ontvangen subsidies	875.989	770.805
Totaal vlottende activa	1.411.709	1.062.047
Liquide middelen		
Nederland	5.909.030	4.603.898
Buitenland	164.220	29.630
Totaal liquide middelen	6.073.250	4.633.529
Totaal der activa	7.693.596	5.928.634

Balans per 31 december 2013

Bedragen in euro

Passiva	31/12/2013	31/12/2012
Reserve en fondsen		
Continuïteitsreserve	1.520.187	1.274.675
Bestemmingsreserve	3.938	110
Veiligheidsfonds Reporters Respond	36.052	36.052
Bestemmingfonds	0	142.226
Totaal reserve en fondsen	1.560.176	1.453.063
Kortlopende schulden		
Personeel gerelateerde schulden	209.404	161.185
Schulden aan leveranciers	272.312	349.985
Overige schulden	351.513	269.881
Verplichtingen lopende projecten	1.343.844	1.283.395
Vooruitontvangen subsidies	3.956.348	2.411.126
Totaal kortlopende schulden	6.133.419	4.475.572
Totaal der passiva	7.693.596	5.928.634

Staat van baten en lasten

Bedragen in euro

Baten	2013	begroting	2012
Baten uit eigen fondsenwerving	815.986	2.750.000	1.443.396
Baten acties derden	807.399	645.000	893.741
Overheidssubsidies	13.013.652	9.399.670	11.063.823
Overige baten	73.211	10.000	94.503
Totale baten	14.710.247	12.804.670	13.495.461
Lasten			
Besteed aan doelstelling			
Programma mediaondersteuning	14.093.473	12.111.188	12.661.880
Besteed aan werving donaties			
Kosten uit eigen fondsenwerving	94.266	105.776	69.491
Kosten werving van overheidssubsidies	219.953	246.812	183.358
	314.219	352.588	252.849
Besteed aan beheer en administratie			
Beheer en administratie	195.441	311.866	297.111
Totale lasten	14.603.133	12.775.642	13.211.840
Saldo baten en lasten	107.114	29.028	283.622
Bestemming van het saldo			
Toegevoegd aan			
Continuïteitsreserve	103.286		
Reserve donateursprojecten	3.828		
Totaal	107.114		
Kengetallen	2013	2012	
Besteding doelstelling / totale baten	95,81%	93,82%	
Besteding doelstelling / som der lasten	96,51%	95,84%	
Kosten eigen fondsenwerving / inkomsten uit fondsenwerving	11,55%	4,81%	
Beheer en administratie / som der lasten	1,34%	2,25%	

Kasstroomoverzicht

Bedragen in euro

Kasstroomoverzicht	2013	2012
<i>Operationele activiteiten</i>		
Saldo baten en lasten boekjaar	107.114	283.622
Afschrijvingen	53.274	22.772
<i>Bruto kasstroom op basis van operationele activiteiten</i>	160.389	306.393
Mutatie in vlottende activa	-349.663	-165.172
Mutatie in kortlopende schulden	1.657.848	523.991
<i>Netto kasstroom op basis van operationele activiteiten</i>	1.468.574	665.213
<i>Investeringsactiviteiten</i>		
Mutatie vaste activa	-29.414	-224.095
Desinvestering vaste activa	561	0
Mutatie in liquide middelen	1.439.721	441.118
Liquide middelen per begin boekjaar	4.633.529	4.192.410
Liquide middelen per einde boekjaar	6.073.250	4.633.529
Mutatie in liquide middelen	1.439.721	441.118

Waarderingsgrondslagen

De inrichting van de jaarrekening 2013 is conform de Richtlijn 650 Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafprijs met aftrek van -op basis van de geschatte levensduur- bepaalde afschrijvingen.

De afschrijvingstermijn voor computers, telefooncentrale en de overige hard en software is 3 jaar (33,3%). De kantoorinventaris wordt in 5 jaar (20%) afgeschreven en de verbouwing in 7 jaar (14,3%).

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Verplichting lopende projecten

De verplichting lopende projecten is het saldo van daadwerkelijke met partnerorganisaties afgesloten contracten (verplichtingen) met aftrek van de bevoorschotting uitbetaald aan de partnerorganisaties.

Vooruitontvangen subsidies / te ontvangen subsidies

Veel subsidies hebben een langere looptijd dan een kalenderjaar. Het verschil tussen het door de donor (subsidieverstrekker) in een kalenderjaar verstrekt voorschot en in datzelfde kalenderjaar bestede projectgelden/gerealiseerde subsidiebatens wordt in de balans verantwoord als subsidievoorschot. Indien de gerealiseerde subsidiebatens hoger zijn dan het voorschot van de donor wordt het verschil als vordering op de balans opgenomen.

Overige activa en passiva

Overige activa en passiva worden tegen de nominale waarde gewaardeerd.

Grondslagen voor bepaling saldo baten en lasten

Subsidiebatens

Subsidiebatens worden toegerekend op basis van de gerealiseerde (in)directe bestedingen aan de doelstelling binnen de in de subsidiebeschikking vastgelegde kaders.

Giftens en donaties

De giftens en donaties worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Er wordt derhalve geen rekening gehouden met vooruit ontvangen giftens en donaties.

Kosten Beheer en Administratie

De kosten voor beheer en administratie, fondsenwerving en de doelstelling zijn berekend op basis van toewijsbare fulltime eenheden per categorie. De niet toewijsbare fulltime eenheden zijn verdeeld naar rato van de toewijsbare kosten.

Saldo van baten en lastens

Het saldo van baten en lastens wordt berekend door het verschil van de aan een kalenderjaar toe te rekenen baten verminderd met in datzelfde jaar toe te rekenen lastens.

Toelichting op de balans

Bedragen in euro

Activa				
Materiële vaste activa benodigd voor de bedrijfsvoering	totaal	kantoor inventaris	computer	verbouwing
<i>Stand begin boekjaar</i>				
Aanschafwaarde	480.103	251.201	70.589	158.313
Cumulatieve afschrijvingen	-247.045	-177.424	-67.736	-1.885
Boekwaarde begin boekjaar	233.058	73.777	2.853	156.428
<i>Mutaties in boekjaar</i>				
Investerings	29.414	7.446	21.010	958
Desinvesteringen	-32.005	-32.005		
Correctie op afschrijvingen (desinvestering)	31.444	31.444		
Afschrijvingen	-53.274	-26.155	-4.468	-22.651
Saldo mutaties boekjaar	-24.420	-19.270	16.542	-21.692
<i>Stand ultimo boekjaar</i>				
Aanschafwaarde	477.512	226.642	91.599	159.271
Cumulatieve afschrijvingen tot en met boekjaar	-268.875	-172.135	-72.204	-24.536
Boekwaarde ultimo boekjaar	208.638	54.507	19.395	134.736

Vlottende activa	31-12-2013	31-12-2012
<i>Overlopende activa</i>		
Diverse borgstellingen	4.209	4.359
Voorschot pensioenpremie 2014	332.258	0
Overig vooruit betaald	48.253	28.324
Totaal	384.721	32.684
<i>Vorderingen en voorschotten</i>		
Nog te factureren bedragen	347	5.303
Nog te ontvangen rente	8.398	66.432
Overige te ontvangen bedragen	51.565	71.002
Voorschotten medewerkers	0	4.371
Voorschotten externen	90.691	111.450
Totaal	151.000	258.558

Toelichting op de balans *vervolg*

Bedragen in euro

Vlottende activa <i>vervolg</i>	31-12-2013	31-12-2012
<i>Te ontvangen subsidies</i>		
France Expertise Internationale – Congo	24.552	1.469
Nationale Postcode Loterij	500.000	500.000
Anonieme donateurs kantoor Zuid-Soedan	64.941	122.983
Anonieme donateurs Radio Durfor Netwerk / Tamazuj	107.818	131.151
Deutsche Welle / European Instrument for Democracy & Human Rights – Zimbabwe	47.300	0
Diverse donoren – Somalië	131.379	0
Diversen	0	15.202
Totaal	875.989	770.805

Liquide middelen	31-12-2013	31-12-2012
<i>Nederland</i>		
Kasgeld	3.370	3.660
ABN AMRO	1.459	0
ABN AMRO spaarrekening	2.714.897	0
ASN spaarrekening	500.000	0
ING spaarrekeningen	2.529.246	4.167.968
ING US\$	18.445	39.352
ING Bank	141.613	392.918
	5.909.030	4.603.898
<i>Buitenland</i>		
kantoor Free Voice – Zuid-Soedan	146.148	29.630
kantoor Somalië	18.072	0
	164.220	29.630

Toelichting op de balans vervolg

Bedragen in euro

Passiva		
Reserve en fondsen	31-12-2013	31-12-2012
<i>Continuïteitsreserve</i>		
Stand per 1 januari	1.274.675	866.909
Vrijval bestemmingsfonds afvloeieregelingen	142.226	0
Dotatie aan reserve	103.286	407.765
Stand per 31 december	1.520.187	1.274.675
<i>Bestemmingsreserve donateursprojecten</i>		
Stand per 1 januari	110	9.821
Bijdragen donateurs	28.822	41.011
Wervingskosten fondsen en overheidssubsidies	-10.000	0
Besteed aan doelstelling	-14.994	-50.721
Stand per 31 december	3.938	110

Beleid continuïteitsreserve

De Raad van Toezicht alsmede het bestuur zijn een reservebeleid overeengekomen wat inhoudt dat deze gelijk is aan een jaar exploitatiekosten. Deze reserve wordt in de jaarrekening verantwoord onder de noemer continuïteitsreserve maar betreft vrij besteedbaar

vermogen. Een jaar exploitatiekosten zijn vastgesteld op 2 miljoen euro. Omdat de grootte van de organisatie kan fluctueren, afhankelijk van het batensaldo, is afgesproken dat de continuïteitsreserve minimaal 70% en maximaal 150% van 2 miljoen euro bedraagt.

Kortlopende schulden	31-12-2013	31-12-2012
Gereserveerd vakantiegeld	77.295	66.885
Reservering vakantiedagen	66.530	65.623
Belastingen en premies Sociale Verzekeringen	2.818	28.677
Reserve ontslagvergoeding kantoor Free Voice Zuid-Soedan	62.761	0
Schulden aan leveranciers	272.312	349.985
Overige schulden	344.244	267.254
Pensioenpremie	7.268	2.627
Verplichtingen lopende projecten	1.343.844	1.283.395
Totaal	2.177.071	2.064.446

Toelichting op de balans *vervolg*

Bedragen in euro

<i>Nog te besteden resp. terug te betalen subsidies</i>	31-12-2013	31-12-2012
Ministerie Buitenlandse Zaken – MFS-II	32.927	948.362
Ministerie Buitenlandse Zaken – Wrapp	245.341	240.937
Eurodonatiefonds	41.938	55.196
Nationale Postcode Loterij – project World Kids News	2.293.884	0
Diverse donoren – Syrië	1.296.739	0
Diversen	45.519	1.166.630
Totaal	3.956.348	2.411.126

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Free Press Unlimited is een overeenkomst aangegaan voor de huur van een bedrijfsruimte en 5 parkeerplaatsen aan de Weesperstraat 3 te Amsterdam, voor een periode van 3 jaar. De periode loopt op 1 oktober 2015 af en kan voor nog een periode van 3 jaar worden voortgezet. De aanvangshuurprijs bedraagt € 140.327 per jaar. Een huurvrije periode van 4 maanden wordt verrekend over de huurperiode 2014 en 2015. Voor deze overeenkomst is een bankgarantie afgegeven ad € 44.383.

Per 22/1/2014 is Free Press Unlimited een leasecontract met een looptijd van 3,5 jaar aangegaan voor een copier/printer/scanner. De jaarlijkse kosten bedragen € 5.520 onder naverrekening van meerverbruik.

De toegekende MFS-II subsidie (looptijd 5 jaar, 2011 – 2015) van het ministerie van Buitenlandse Zaken is voorwaardelijk. Het ministerie behoudt zich het recht voor om jaarlijks een korting door te voeren op de beschikking. Free Press Unlimited op haar beurt hanteert dit voorbehoud in haar contracten met de partnerorganisaties.

Verder is conform de beschikking een eigen bijdrage verplicht van 25%. De eigen bijdrage van Free Press Unlimited over het boekjaar 2013 bedraagt 38%. Hiermee voldoen wij ruimschoots aan de beschikkingseis.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Bedragen in euro

Baten	2013	begroting	2012
Baten uit eigen fondsenwerving			
Bijdragen donateurs	28.822	100.000	41.011
Subsidies ten behoeve van projecten kantoor Zuid-Soedan	543.351	500.000	535.309
Diverse baten Internet Protection Lab	85.939	50.000	
Overige subsidies / acquisitie	157.874	2.100.000	867.076
	815.986	2.750.000	1.443.396
Baten uit acties van derden			
Nationale Postcode Loterij – projecten	287.433	75.000	72.776
Nationale Postcode Loterij – structureel	500.000	500.000	500.000
Overige subsidies	19.967	70.000	320.965
	807.399	645.000	893.741
Overheidssubsidies			
Ministerie Buitenlandse Zaken – MFS-II	5.819.526	5.684.470	5.639.029
Ministerie Buitenlandse Zaken – MFS-II (Press Freedom 2.0)	2.864.952		2.469.294
Ministerie Buitenlandse Zaken – Somalië	177.755	200.000	11.127
Ministerie Buitenlandse Zaken – Wrapp/StoryMaker	390.916	612.200	450.871
Ministerie Buitenlandse Zaken – Syrië	445.558	550.000	366.558
Ministerie Buitenlandse Zaken – Radio Darfur Network	422.928		
Subsidies ten behoeve van Radio Darfur Network / Tamazuj	566.692	350.000	782.383
European Commission inclusief acquisitie	402.413	1.065.000	297.417
France Expertise Internationale	315.988		22.123
Koninkrijk der Nederlanden – Khartoum	830.953	800.000	144.632
Koninkrijk der Nederlanden – Georgië	104.794		92.429
UK Embassy – Nairobi	104.127		
Anonieme donor Radio Zameneh	469.771		
Overig / acquisitie	97.278	138.000	787.959
	13.013.652	9.399.670	11.063.823
Overige baten			
Overig			809
Rente	73.211	10.000	93.694
	73.211	10.000	94.503
Totaal algemeen	14.710.247	12.804.670	13.495.461

Toelichting op de staat van baten en lasten vervolg

Verschillen verklaring

Free Press Unlimited is het hele jaar actief met fondsenwerving. Daardoor kunnen er het hele jaar subsidies worden toegekend. De begroting wordt echter reeds in september voorafgaand aan het begrotingsjaar opgesteld en goedgekeurd waardoor er een aanname opgenomen wordt van het te verwachten binnengehaalde bedrag aan subsidies. De verplichte opstelling conform de Richtlijn 650 in vier categorieën (baten eigen fondsenwerving, baten acties derden, overheidssubsidies en overige) leidt ertoe dat werkelijk en begroot per categorie sterk kan afwijken.

Uit de toelichting op de baten 2013 lijkt het alsof 7,5% niet is gerealiseerd. Dit komt echter door het verantwoordingsmoment van de baten aangezien baten pas mogen worden opgenomen op het moment dat de kosten werkelijk zijn gemaakt of de verplichting is aangegaan. Ondanks het feit dat de acquisitie-inspanning in 2013 conform begroting was, is dit niet zichtbaar op het batenoverzicht omdat er nog geen verplichtingen zijn aangegaan onder het toegekende subsidietotaal (toegekend 2,5 miljoen van de Postcode Loterij, zichtbaar € 287.433 aan baten zijnde aangegane verplichtingen in 2013).

Verder staat op de regel 'Ministerie Buitenlandse Zaken – MFS II PF 2.0' een bedrag waar tegenover geen begroot bedrag vermeld staat (2.8 miljoen). Dit wordt veroorzaakt doordat Free Press Unlimited de bedragen die zij als penvoerder doorstort naar de alliantiepartners, niet verwerkt in de begroting omdat dit de begroting onredelijk zou verhogen. In een aparte MFS II verantwoording worden deze bedragen uitgebreid verantwoord en toegelicht. In de jaarrekening worden deze bedragen opgenomen aan de baten als ontvangst en aan de lastenzijde als projectbesteding. Free Press Unlimited fungeert voor deze subsidie als doorgeefluik.

Toelichting op de staat van baten en lasten vervolg

Bedragen in euro

Lasten	2013	begroting	2012
Besteed aan de doelstelling (exclusief toegerekende kosten eigen organisatie)			
MFS-II: Press Freedom 2.0	935.173	1.010.000	995.208
MFS-II: Press Freedom 2.0 alliantiepartners	2.864.952		2.469.294
MFS-II: People Unlimited 4.1	1.695.649	1.309.000	1.179.956
MFS-II: Freedom from Fear	375.524	333.200	308.129
MFS-II: Conn@ct.Now	556.830	371.460	459.028
MFS-II: Child Right Alliance	620.370	826.821	1.019.742
	7.048.498	3.850.481	6.431.357
Radio Zamaneh	529.605	731.250	390.812
Kids News Network / World Kids News (exclusief MFS-II)	152.315		72.041
Wrapp	299.510	507.225	358.246
Syrië	362.445	460.000	308.375
DR Congo (exclusief MFS-II)	235.030		14.160
Bangladesh (exclusief MFS-II)	215.781		
Marokko	42.074	87.232	120.459
Georgië	100.606		74.729
Diverse projecten Zuid-Soedan	579.794	500.000	456.235
Radio Life Link Somalia (exclusief MFS-II)	311.341	226.023	221.526
Radio Darfur Network / Tamazuj	1.805.539	1.472.546	1.623.998
Postcode Loterij Fonds	54.492	62.386	47.598
Overige projecten (begroting 1.860.000 acquisitie)	190.941	1.963.470	272.594
	11.927.971	9.860.613	10.392.130
Toegerekende kosten eigen organisatie	2.675.162	2.915.029	2.819.710
Totaal generaal	14.603.133	12.775.642	13.211.840

Beloning bestuur en management

Bedragen in euro

Het beloningsbeleid wordt toegelicht in het managementverslag in het jaarverslag 2013. Daaruit blijkt dat de leden van de Raad van Toezicht hun functie onbezoldigd

uitoefenen. Er zijn aan de leden van de Raad van Toezicht, het Bestuur en het Management geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

naam en functie	dienstverband	brutoloon	vakantie geld	SV lasten WG deel	pensioenl WG deel	totaal 2013	totaal 2012
L.A.M. Willems <i>Director Policy & Programmes</i>	fulltime 38 uur p/wk 01.01 - 31.12	78.121	6.250	8.904	12.998	106.273	102.404
R.C.E. Kronenburg <i>Director of Operations</i>	fulltime 38 uur p/wk 01.01 - 31.12	71.769	5.742	8.904	11.745	98.160	94.616
T. Ali <i>Teamleader Journalistic Initiatives</i>	fulltime 30% regeling 38 uur p/wk 01.01 - 01.10	41.079 16.369	3.217	7.211	5.771	57.278 16.369	23.722*
P. van Lier <i>Teamleader Journalistic initiatives</i>	ZZP 24 uur p/wk 01.10 - 31.12					20.389	n.v.t.
L. van den Boogerd <i>Teamleader Media Development Programme</i>	fulltime 38 uur p/wk 01.01 - 31.12	63.029	5.042	8.904	10.020	86.996	83.899
Y. Ch. Pinxteren-De Hoop <i>Financial Manager (jan t/m mrt 38 uur p/wk)</i>	parttime 28 uur p/wk 01.01 - 31.12	54.283	4.343	8.904	8.771	76.302	68.634

* dienstverband in 2012: 4 maanden, 32 uur per week

Kengetallen personeel

Per ultimo 2013 zijn er 44,2 fte (2012: 44,4 fte) werkzaam bij Free Press Unlimited. Dit betreft zowel contracten voor onbepaalde als bepaalde tijd. Deze zijn onder

te verdelen in 30,6 fte voor de organisatie Free Press Unlimited en 13,6 fte zijn toe te rekenen aan het project Radio Dabanga. Voor meer informatie wordt naar het managementverslag in het Jaarverslag 2013 verwezen.

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

Bedragen in euro

bestemming	doelstelling	werving baten		beheer & administratie	totaal 2013	begroot 2013	totaal 2012
Lasten:	Media ondersteuning	Eigen fondsenwerving	Werving subsidie van overheden				
Subsidies partnerorganisaties / eigen activiteiten	11.927.971	18.700	43.634	2.952	11.993.257	9.915.613	10.457.646
Personeelskosten	1.658.704	57.881	135.055	130.091	1.981.731	2.137.029	2.249.528
Huisvestingskosten	126.405	4.411	10.292	9.914	151.022	152.000	114.266
Bureaulasten	380.393	13.274	30.972	52.484	477.123	571.000	390.400
Totaal	14.093.473	94.266	219.953	195.441	14.603.133	12.775.642	13.211.840

Accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Free Press Unlimited te Amsterdam.

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2013 van Free Press Unlimited te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen", en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, alsmede de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
Telefax 020 664 21 87
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Free Press Unlimited te Amsterdam per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen", en de Beleidsregels toepassing WNT.

Amsterdam, 25 april 2014

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door: G. Visser RA

Colofon

Redactie: Tangerine Design en Free Press Unlimited

Concept, ontwerp en productie: Tangerine Design
Druk: Aeroprint, Oudekerk aan de Amstel

Meer informatie:

Free Press Unlimited

Weesperstraat 3

1018 DN Amsterdam

T +31 20 800 0400

info@freepressunlimited.org

www.freepressunlimited.org

Free Press Unlimited

Weesperstraat 3

1018 DN Amsterdam

The Netherlands

T +31 20 800 0400

F +31 20 717 3648

info@freepressunlimited.org

www.freepressunlimited.org